

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
CONSILIUL LOCAL MUNICIPAL
MIERCUREA-CIUC

HOTĂRÂRE NR.151/2015

privind aprobarea Strategiei culturale a municipiului Miercurea Ciuc

Consiliul Local al Municipiului Miercurea Ciuc, întrunit în ședința ordinară din 31.07.2015;

Având în vedere Raportul nr. 11350/2015 al Serviciului de integrare europeană și managementul proiectelor, din cadrul aparatului de specialitate al primarului Municipiului Miercurea Ciuc;

Văzând rapoartele comisiilor:

- pentru activități științifice, învățământ, cultură și orașe înfrățite;
- de studii și prognoze economico-sociale, buget, finanțe, investiții și administrarea domeniului public și privat;
- pentru administrația publică locală, juridică, apărarea ordinii publice, respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor;
- sănătate, protecție socială, tineret, sport, agrement, turism și culte;

Proiectul Strategiei culturale a fost afișată pe pagina www.miercureaciuc.ro pentru dezbatere publică;

Văzând Strategia sectorială în domeniul culturii și patrimoniului național pentru perioada 2014-2020;

În spiritul Convenției UNESCO privind protejerea și promovarea diversității de expresii culturale;

Potrivit prevederilor art. 36 alin. (2) lit. b) și d), alin. (4) lit. (e), alin. (6), art. 45 alin. (1), respectiv art. 115, alin. (1), lit. b), din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

H O T Ă R Ă Ș T E :

Art.1. Se aprobă Strategia culturală a municipiului Miercurea Ciuc conform anexei, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2. Cu aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei hotărâri se însărcinează viceprimarul Füleki Zoltán, Serviciul de integrare europeană și managementul proiectelor din cadrul aparatului de specialitate al primarului municipiului Miercurea Ciuc.

Art.3. Prezenta hotărâre se comunică:

- a) Instituției Prefectului județului Harghita;
- b) Viceprimarului cu atribuții de primar al municipiului Miercurea Ciuc;
- c) Consilierului cu atribuții de viceprimar, Füleki Zoltán;
- d) Serviciul de integrare europeană și managementul proiectelor.

Președintele ședinței
SOMAY PETER

Contrasemnează-secretar
HIPPACH CHRISTIAN

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
CONSILIUL LOCAL MUNICIPAL
MIERCUREA-CIUC

Strategia culturală a Municipiului Miercurea Ciuc 2014–2020
(draft / plan)

Cuprins

I. Aspecte introductive	4
1. Prezentarea generală a municipiului.....	4
2. Metodologie.....	5
3. Concepții asupra culturii.....	5
4. Domeniile strategiei.....	8
II. Cultura în activitățile consiliului local.....	8
1. Analiza mediului administrativ și bugetul.....	8
2. Analiza potențialului cultural.....	13
2.1. Cultura scrisă.....	13
2.1.1. Editura Csíkszereda.....	13
2.2. Artele spectacolului.....	14
2.2.1. Teatrul Csíki Játékszín	14
2.2.2. Ansamblul Național Secuiesc Harghita.....	15
2.2.3. Muzică.....	16
2.3. Artele vizuale.....	17
2.3.1. Muzeul Secuiesc al Ciucului	17
2.4. Patrimoniul cultural material.....	18
2.4.1. Patrimoniul cultural mobil.....	18
2.4.2. Patrimoniul cultural imobil.....	19
2.5. Patrimoniul cultural imaterial.....	20
3. Influența domeniilor sinergetice (sinergii între cultură și alte sectoare).....	21
3.1. Cultura și tradițiile.....	21
3.2. Educația și cercetare culturală.....	21
3.3. Cultura și mass-media.....	22
3.4. Cultura și turism.....	23
3.5. Cultura și cultele religioase (turism religios).....	24
3.6. Cultura și sport, agreement.....	25
4. Sistemul de finanțare nerambursabilă.....	26
4.1. Stabilirea obiectivelor generale și specifice.....	26
4.2. Identificarea grupurilor-țintă în cazul proiectelor	27
5. Evenimente culturale.....	28
5.1. Programe prioritare, tradiționale, în colaborare cu alte instituții.....	28
5.1.1. Învmormântarea farsangului.....	28
5.1.2. 15 Martie, sărbătoarea națională a maghiarilor.....	29
5.1.3. Ciclul de prezentări în cadrul programului „De la descălecare până la UE”.....	29
5.1.4. Seria de Concerte Orchestrei de Cameră Ciuc.....	30
5.1.5. Festivalul de Jazz.....	30
5.1.6. Ziua Celor O Mie Fete Secuiene.....	31
5.1.7. Festivalul Muzicii Vechi.....	31
5.1.8. Turului Ciclist al ținutului Secuiesc.....	31
5.1.9. Diferite festivaluri de film.....	31
5.1.10. Campionat de atelaj canin.....	32
5.1.11. Alte programe.....	32
5.2. Programe proprii a municipalității.....	32
5.2.1. Zilele Municipiului Miercurea Ciuc.....	32
5.2.2. Concursul „Ziua Europei”.....	33

5.2.3. Ziua internațională a copilului.....	33
5.2.4. Gala Teatrului Csíki Játékszín.....	33
5.2.5. Ziua Apei Minerală – Harghita Băi.....	33
5.2.6. Comemorarea Martirilor de la Arad.....	34
5.2.7.23 Octombrie – comemorarea revoluției ungare din 1956.....	34
5.2.8. șir de evenimente cu ocazia Adventului.....	34
5.2.9. Concursul de împodobirea a pomilor de crăciun.....	34
5.2.10. Alte activități.....	34
III. Bilanțul analizei – Analiza SWOT.....	34
Sumar.....	39
IV. Priorități de dezvoltare.....	40
4.1. Viziune și misiune.....	41
4.2. Propuneri și obiective prioritare.....	41
4.3. Plan de acțiune - generalități.....	44
V. Sumar de legislație și alte documente relevante în domeniul culturii.....	48
Bibliografie.....	49
Pagini web.....	49

Strategia culturală a Municipiului Miercurea Ciuc 2014–2020 (draft / plan)

I. Aspecte introductive

1. Prezentarea generală a municipiului

Municipiul Miercurea Ciuc este reședința județului Harghita. Este așezat în partea estică a Transilvaniei, în zona centrală a Depresiunii Ciucului, care este încadrat de lanțul vulcanic Harghita și Munții Ciucului. Vatra orașului s-a dezvoltat la încrucișarea căilor de comunicații de direcția nord-sud de pe valea Oltului, respectiv vest-est, care traversează pasurile carpatice Vlăhița (Tolvajos) și Ghimeș. Coordonatele geografice ale orașului sunt: 46°21' latitudine nordică și 25°48' longitudine estică.

Orașul este situat pe terasele Oltului și parțial pe marginea conurilor de dejecție a pârâului Șumuleu, la poalele muntelui Șumuleu Mare cu o înălțime de 1033 m. Altitudinea localității variază între 655 și 730 m deasupra nivelului mării. În împrejurimile orașului apar formațiuni sedimentare din perioada mezozoicului, roci vulcanice neogene, cu preponderență andezite, precum și sedimente fluvio-lacustre mai noi. Activitatea post-vulcanică se manifestă și azi sub forma apelor minerale carbogazoase ("borvív") și mofete (emanații gazoase de bioxid de carbon și hidrogen sulfurat). Principalele zăcăminte de ape minerale se găsesc la Șumuleu, la Băile Miercurea Ciuc și la Băile Jigodin. Ultimele două sunt băi apreciate încă din epoca medievală, funcționează și în prezent, Băile Jigodin având și o mofetă.

La 19 km de oraș, la o altitudine de 1350 m se află stațiunea balneo-climaterică Harghita Băi, aparținând din punct de vedere administrativ municipiului Miercurea Ciuc, stațiunea fiind renumită datorită apelor minerale și mofetelor binefăcătoare. De asemenea este localitatea situată la cea mai mare altitudine din județ. Din cauza climei răcoroase Miercurea Ciuc este considerat unul din polii frigului din România.

Miercurea Ciuc s-a format în vecinătatea localităților deja existente: Șumuleu (1333), Toplița-Ciuc și Jigodin (sec. XII–XIII.) pe locul unde se țineau târgurile în zilele de miercuri - de unde vine și denumirea orașului.

Primul document autentic cunoscut care atestă existența orașului este scrisoarea de privilegii eliberată de Regina Izabella, mama lui János Zsigmond, Principele Transilvaniei, datată la 5 august 1558, în care scutește locuitorii orașului de biruri în afara birurilor cuvenite Porții otomane, motiv pentru care municipiul organizează „Zilele Municipiului” în primul sfârșit de săptămână a lunii august.

Construirea cetății Mikó începe la 26 aprilie 1623 din ordinul lui Hidvégi Mikó Ferenc (1585–1635), consilier al principelui Bethlen Gábor, diplomat, cronicar, căpitan al scaunului Ciuc. Cetatea este reconstruită în forma actuală între anii 1714–1716 sub conducerea generalului imperial Steinvile, așa cum atestă și inscripția în piatră așezată deasupra porții de intrare a cetății.

La Șumuleu din anul 1630 a funcționat un gimnaziu franciscan, iar din anul 1676 tipografia monahului franciscan Joannes Kájon.

Începând din mijlocul secolului al XIX-lea au fost anexate orașului: Martonfalva, Csütörtökfalva (1891), iar în 1920 Jigodin, în 1959 Șumuleu și Toplița-Ciuc. În anul 1878 Miercurea Ciuc a devenit reședința comitatului Ciuc.

Calea ferată dată în folosință la 5 aprilie 1897 a adus schimbări radicale în dezvoltarea orașului. Se înființează unități industriale de prelucrarea lemnului, de industrie ușoară și de construcții de mașini. În anul 1888 se reconstruiește spitalul, în 1898 se termină

construcția clădirii Primăriei, iar în 1911 clădirea gimnaziului Romano Catolic din Șumuleu în care se mută școala medie înființată în Șumuleu în 1630.

Miercurea Ciuc și după cel de al II.-lea război mondial a rămas centrul regiunii, în 1968 devenind reședința județului Harghita. De la această dată s-a intensificat industrializarea forțată a orașului, ducând la modificări semnificative în structura populației orașului¹. Conform datelor recensământului din anul 2011 populația orașului este de 37.980 persoane².

Municipiul Miercurea-Ciuc are o viață culturală deosebit de bogată. Muzicieni, artiști plastici, artiștii folclorului, ateliere de coregrafie își desfășoară activitatea în diferite forme de organizare. Totodată are și o infrastructură culturală favorabilă, existând numeroase posibilități pentru participarea la evenimente organizate de instituțiile culturale reprezentative ale municipiului, dar și de școli și organizații civile.

Municipiul Miercurea Ciuc este un oraș bogat în valorile culturale și merită să fie cunoscută.

2. Metodologie

Elaborarea strategiei culturale a Municipiului Miercurea Ciuc înseamnă analiza ofertelor de bunuri și servicii culturale, identificarea tuturor ofertanților culturali și crearea instrumentelor de informare și educare a populației, analiza infrastructurii culturale existente, analiza resurselor culturale, activităților, manifestărilor culturale existente și co-finanțate de Municipiul Miercurea Ciuc în anii trecuți.

Între metodele colectării datelor putem menționa interviul cu viceprimarul de resort, raporturile de activitate ale instituțiilor culturale subordonate consiliului local, proiectele manageriale pe perioada 2015-2018, publicațiile apărute în anii precedenți (magazinul de programe șzereda.Origo, ziarele Csíkszereda și Miercurea Ciuc, alte publicații), raporturile anuale și interviuri cu colegii din biroul Csík-Info și biroul cultural.

Obiectul strategiei culturale este prezentarea exhaustivă a activităților, evenimentelor culturale existente, și armonizarea intereselor culturale ale factorilor de decizie politică și administrativă cu cele ale tuturor actorilor culturali: instituții culturale, fundații și asociații, uniuni de creație, personalități culturale etc. din municipiul Miercurea Ciuc.

La elaborarea strategiei culturale am analizat proiectele finanțate în anii trecuți și relația cu organizațiile nonguvernamentale din oraș.

3. Concepții asupra culturii

Există multiple definiții ale culturii. În definirea strategiilor culturale ale orașelor, abordarea culturii s-a schimbat de-a lungul anilor. În prezent, cultura este un element esențial

1

<http://szereda.ro/#!ro/h/18/istoria-orasului.html>

² <http://www.fejlodoszereda.ro/hu/h/5/szekelyfold-sziveben>

al dezvoltării sociale și al regenerării urbane. Ea reprezintă un indicator al calității vieții și bunăstării individuale și colective. De aceea în definirea strategiei municipiului Miercurea-Ciuc pentru 2014-2020, cultura – în special prin vitalitatea și potențialul demonstrate deja de sectorul cultural - trebuie văzută ca unul dintre pilonii centrali ai dezvoltării orașului.

Cultura include arta și toate formele de expresie artistică, și, mai mult, include modurile prin care ne definim identitatea ca indivizi și comunități. Conform UNESCO, definim cultura ca un set de trăsături spirituale, materiale, intelectuale și afective distincte ale unei societăți sau a unui grup social și cuprinde, pe lângă arte vizuale, muzică, teatru, dans, literatură etc și elemente definitorii pentru stilul de viață, sistemul de valori, tradițiile și credința respectivului grup.

Strategia culturală elaborează prioritățile și măsurile care sunt necesare pentru realizarea obiectivelor. Procesul de planificare și dezvoltare este un mecanism crucial pentru implicarea cetățenilor în dezvoltarea unei reale și tangibile politici culturale.

Pentru a defini conținutul cadrului de analiză, un set de definiții date culturii au stat la baza fundamentării demersului strategic. Din perspectiva recentă a Comisiei Europene “Cultura se află în inima dezvoltării și a civilizației umane.... Ea aduce oamenii împreună prin dialog și pasiune înflăcărată, într-un mod care unește și nu divide. *Cultura ar trebui văzută ca un set de trăsături distincte spirituale și materiale care caracterizează o societate sau un grup social. Ea îmbrățișează literatura și artele precum și modul de viață, sistemele de valori, tradițiile și credințele.*”³

Cultura este purtătoare a imaginii comunității care o generează pe plan regional, național și internațional, oferindu-i o identitate proprie și o vizibilitate lărgită.

Într-o accepțiune unanimă, cultura reprezintă „...întregul complex de elemente distinctive spirituale, materiale, intelectuale și emoționale ce caracterizează o societate sau un grup social. Cultura include nu numai artele și literatura, ci și moduri de viață, drepturile fundamentale ale omului, sistemele de valori, tradiții și credințe.”

În elaborarea politicii și a strategiilor culturale se impune o viziune nouă, pluralista, asupra culturii⁴:

- Cultura este un factor de dezvoltare socială și comunitară; în contextul dezvoltării durabile, cultura are multiple funcțiuni și implicații;
- Cultura este un factor al calității vieții; orice evaluare a standardelor de calitate a vieții individului, a colectivității și a societăților trebuie să ia în considerare acest indicator;
- Cultura trebuie privită ca mod de viață al individului și al societăților – un element prin care acestea se diferențiază;
- Cultura este expresia identității (individuale, de grup, regionale, naționale etc.) și miza a diversității și diferenței, valori esențiale care trebuie asumate și susținute prin demersuri și programe pro-active;
- Cultura contribuie la structurarea societății și a personalității umane;

³<http://www.scribd.com/doc/36932228/Strategia-de-Dezvoltare-a-Turismului-Cultural-Banat>

- Commission of the European Communities – Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on a European agenda for culture in a globalizing world, Brussels

⁴ <http://www.scribube.com/stiinta/stiinte-politice/Politici-culturale-Strategii-c43398.php>

- Cultura are un rol important în realizarea integrării sociale și în respingerea oricărei forme de excluziune și marginalizare. Cultura este o forță de coeziune socială.

Strategia culturală constă în proiectarea unui sistem de acțiuni care asigură realizarea obiectivelor pe termen mediu și lung. Eficiența strategiei depinde de concordanța între obiective și resursele existente. În acest sens, strategia culturală presupune o mai bună repartizare a responsabilităților între indivizi, colectivități, grupuri asociative și structurile autorităților publice. Algoritmul oricărei strategii culturale presupune răspunsuri la următoarele întrebări:

- *Ce este de făcut?*
- *Ce se poate face?*
- *Cum se poate face?*
- *Care sunt prioritățile?*

Elaborarea strategiei va ține seama de modul cum se poziționează sectorul culturii în diversele contexte economice și sociale specifice regiunii.

Cultura este definitorie pentru ceea ce reprezentăm din punct de vedere identitar ca indivizi, comunitate sau națiune, dacă ne referim la valori moștenite. Cu atât mai important este prezentul care ne obligă la prezervarea acestor valori, la folosirea în mod creator a resurselor de care dispunem în scopul optimizării vieții și evoluției noastre în context european și temporal.

Obiectul prezentei strategii: dezvoltarea vieții culturale, bazată pe valori tradiționale și satisfacerea cerințelor din ce în ce mai mari în domeniul cultural, sportiv și al recreației.

Pentru că, viața culturală înseamnă mai mult decât evenimente artistice - muzică, dans, teatru, expoziții și așa mai departe – înseamnă felul în care ne petrecem timpul liber și cum inter-relaționăm, atitudinea față de mediu și obiectivele de patrimoniu ce ne înconjoară, respectul față de actul de cultură, în general și față de public, în special.

La fel de importantă este abordarea interdisciplinară care poate să conducă la obținerea unui produs cultural de calitate și care să producă efecte civilizatoare, inclusiv economice, să influențeze domeniile sinergetice – turismul sau media.

4. Domeniile strategiei

Domeniile strategiei	Competențele consiliului local
Domeniile „clasice” ale culturii (artele spectacolului, artele vizuale, muzică, cultură scrisă etc.)	- Elaborarea politicilor de dezvoltare; - Organizarea programelor acțiunilor proprii, - Sistemul de finanțare nerambursabilă pentru ONG-uri din Miercurea Ciuc, - Instituții subordonate - Posibilitatea de dezvoltare, reabilitare infrastructură culturale (ex. reabilitarea clădirilor istorice, reabilitarea mofetei de la Harghita – Băi, Casa de Cultură a Sindicatelor, Cinematograful, Casa de Cultură din Jigodin, realizarea căilor turistice etc.)
Consumul de cultură, educație prin cultură, participare	- Ajutarea diferitelor inițiative culturale prin asigurare de logistică și finanțare prin proiecte.
Tradiție, turism cultural, turism religios	- Promovarea valorilor culturale, turistice prin indicatoare, plăci, pliante, expoziții, etc
Piața culturală (mass – media, audiovizual, film, video, editare cărți, forme de arhivare etc.)	- organizare festivaluri de gen, înființare cinematograful, etc.
Sectorul creativ (peisaj urban, design, branding, modă etc.)	
Instituțiile subordonate primăriei	- coordonarea, finanțarea, controlul instituțiilor
Instituții care se află în mod indirect sub influența primăriei (ex. Centru de tineret)	- colaborarea cu ONG-uri, asociații, fundații

II. Cultura în activitățile consiliului local

1. Analiza mediului administrativ și bugetul

Dezvoltarea mediului cultural este dependentă de factorii de natură socio-economică, de suportul autorităților locale, precum și de factorii de natură legislativă.

Factorii de decizie politică și administrativă la nivelul Consiliul Local al municipiului Miercurea Ciuc sunt următoarele:

1. Consiliul Local al municipiului Miercurea Ciuc:
 - Serviciul integrare europeană și managementul proiectelor prin biroul cultural și biroul Csík-Info.
2. instituțiile subordonate consiliului local:
 - Muzeul Secuiesc al Ciucului
 - *Ansamblul Național Secuiesc Harghita*
 - *Teatrul Csiki Játékszín*
 - *Editura 'Csíkszereda'*

- *Institutul de Cercetare Siculus*
- *Clubul Sportiv Municipal "Városi Sport Klub Csíkszereda" Miercurea Ciuc*

Pentru o viață culturală bogată plină de valori între instituțiile sus menționate trebuie să existe o colaborare strânsă.

Activitățile principale ale biroului cultural:

- monitorizarea bugetul cultural, urmărirea execuției bugetului după defalcare și coduri CPV;
- redactarea ordonanțării cheltuielilor din bugetul cultural și managementul proiectelor;
- Organizarea programelor, manifestărilor locale inițiate de Primăria Municipiului Miercurea-Ciuc, de la pregătirea programului și până la coordonarea activităților propuse și aprobate;
- Activități de informare:
 - pregătirea conferințelor de presă;
 - redactarea și transmiterea știrilor, informațiilor și comunicatelor de presă, anunțurilor, respectiv invitațiilor către mass-media;
 - activitate de fotoreporter și arhivarea foto a evenimentelor, investițiilor majore din urbe;
 - redactarea articolelor pentru pagina de web și încărcarea acestora arhivarea foto a evenimentelor, investițiilor majore din urbe;
- activități legate de funcționarea Editurii Csíkszereda:
 - publicații informative (redactarea publicației szereda. Origo magazin de programe – culegerea datelor, informațiilor, interviuri – 12 ediții: lunar și 2 ediții speciale, ediția specială „Helytörténeti évfordulók” și Calendarul evenimentelor în limbile maghiară, română, engleză);
 - redactarea ziarelor Csíkszereda și Miercurea Ciuc (11 apariții / an);
 - serialul „Útravaló”;
 - redactarea altor publicații;
 - ținerea evidenței publicațiilor (cărți, tipărituri, materiale promoționale, DVD etc.)
- redactarea și corectura publicațiilor;
- întreținerea relațiilor cu instituțiile și organizațiile locale și culturale; (Muzeul Secuiesc al Ciucului, Centrul Cultural Județean Harghita, Ansamblul Național Secuiesc Harghita, Consiliul Județean Harghita, Teatrul Csíki Játékszín, Centrul Cultural Harghita etc.)
- asigură managementul și monitorizarea proiectelor culturale respectiv proiectelor de tineret și a instituțiilor de învățământ și monitorizează bugetele: aprobarea de către consiliul local, anunțul de proiecte, colectarea proiectelor, asigurarea arbitrării acestora, contractare, urmărirea realizare în termen, decontare, ordonanțare, programare la plată;
- ține legătura permanent cu unitățile de învățământ în privința necesităților de finanțare;
- urmărește contractele încheiate pentru asigurarea unor sprijine financiare pentru culte;

Activitățile principale ale biroului Csík-Info:

- actualizarea permanentă a bazei de date turistice;
- oferă asistență persoanelor fizice și a societăților comerciale mici și mijlocii din domeniul turismului; ex: întocmirea dosarelor pentru clasificare pensiuni rurale - informare despre posibilități de calificare în turism, - informații despre legislație;
- studierea și aplicarea legislației aferente domeniului de activitate (turismul, administrația publică);
- participare la târguri și expoziții de turism intern și internațional;
- redactarea și editarea unor materiale promoționale ca: Ghidul turistic Miercurea - Ciuc (limba maghiară și română) ;
- redactarea și editarea cărții de bucate „Pityókafesztivál ízei”.
- organizarea anuală a concursului gastronomic Festivalul Cartofului, organizat în cadrul Zilele orașului Miercurea -Ciuc.
- participă la organizarea Festivalul apei minerale din Harghita Băi;
- participă la culegerea datelor /informațiilor utile pentru publicația Origo, magazin cultural al Primăriei Miercurea - Ciuc, editat lunar;
- monitorizarea bugetul compartimentului Csik-Info și a biroului din Harghita Băi;
- monitorizarea bugetul pentru protocol, servicii de publicitate, deplasări interne și externe, reviste și periodice, abonamente pentru ziare;
- asigură funcționarea bibliotecii din Harghita Băi;
- menține relațiile cu orașele înfrățite.

Activitatea biroului cultural exprimat în numere

	2010	2011	2012	2013
Numărul total al contractelor încheiate	253	252	272	241
Contracte încheiate în legătură cu organizarea evenimentelor culturale	129	116	138	118
Sprijinirea cultelor (numărul contractelor încheiate)	3	3	5	5
Numărul contractelor încheiate pentru sprijinirea ONG-urilor (finanțare nerambursabilă)	116	132	129	116
Numărul contractelor încheiate finanțat din fondul nevoi culturale de urgență	5	1	0	2
Numărul raporturilor / deconturilor depuse de către ONG-uri	129	166	160	138
știri – anunțuri (pe website) (ofertă de programe din luna mai anul 2012)	70	66	66 51 ofertă de programe	68 88 ofertă de programe
Anunțuri de presă în limba maghiară	130	105	106	71
Anunțuri de presă în limba română	91	46	66	50
Conferință de presă	15	7	8	10

Ziua Celor O Mie Fete Secuience	2010	2011	2012	2013
Numărul proiectelor depuse și decontate	3 Ministerul Culturii și Patrimoniului Național (Direcția Relații Internaționale și Interculturalitate, Fundația Communitas, Consiliul Județean Harghita			1 Consiliul Județean Harghita
Numărul afişelor	500	700	500	0
Numărul pliantelor	5000	5000	5000	0
Numărul diplomelor de participare	300	300	400	0
Numărul contractelor încheiate	33	39	19	17
Participanți înregistrați în port popular	665 femeie	984 femeie	1206 femeie 482 bărbat	1726 femeie 868 bărbat

Zilele Municipiului Miercurea Ciuc	2010	2011	2012	2013
Locații principale	3 (Cetatea Mikó, Piața Libertății, Parcul Centrul)			3 (Cetatea Mikó, Piața Libertății - Promenada, Parcul Centrul)
Numărului programelor	41	46	46	43
Numărul contractelor încheiate	28	46	42	43

Transferuri alocate pentru organizarea și funcționarea celor șapte instituție subordonată Municipiului Miercurea Ciuc:

LEI

Instituția / Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muzeul Secuiesc al Ciucului	650.000	750.000	1.270.000	1.107.400	1.142.790	1.058.000	1.350.000	1.433.000
<i>Ansamblul Național Secuiesc Harghita</i>	750.000	1.000.000	1.070.000	1.010.000	1.025.190	1.000.000	1.200.000	1.200.000
<i>Teatrul Csíki Játékszín</i>	1.000.000	1.350.000	1.440.000	1.360.000	1.366.810	1.332.000	1.650.000	1.700.000
<i>Editura Csíkszereda</i>	70.000	135.000	190.000	210.000	253.300	330.000	330.000	330.000
<i>Institutul Siculus</i>	60.000	60.000	20.000	40.000	25.960	70.000	100.000	100.000
<i>Asociația de Sport Ciuc</i>	1.200.000	1.000.000	1.402.000	1.261.000	1.492.200	1.715.000	2.960.000	3.200.000
<i>Clubul Sportiv Municipal "Városi Sport Klub Csíkszereda"</i>	Constituit în anul 2010			373.650	802.090	870.000	560.000	597.600
TOTAL	3.730.000	4.295.000	5.392.000	5.362.050	6.108.340	6.375.000	8.150.000	8.560.600

Consiliul Local Miercurea Ciuc are o contribuție importantă în animarea evenimentelor culturale, în sfera sa de acțiune funcționând cele mai importante instituții culturale, coordonate de către Serviciul de integrare europeană și managementul proiectelor, Biroul Cultural.

Modificarea bugetului cultural în ultimii opt ani:

Anul Buget /	Buget local	Suma alocată pentru cultură (bugetul cultural) Suma %		Suma alocată pentru proiecte culturale Suma - % din bugetul cultural		Suma alocată pentru proiecte de tineret și zilele școlii
2007	93.850.090	460.000	0,49%	80.000,00	17,39%	50.000,00
2008	108.828.060	610.000	0,56%	95.000,00	15,57%	60.000,00
2009	104.904.770	680.000	0,65%	93.000,00	13,68%	60.000,00
2010	102.801.690	725.000	0,71%	146.000,00	20,14%	60.000,00
2011	127.435.880	750.000	0,59%	153.000,00	20,40%	60.000,00
2012	112.325.280	827.500	0,74%	153.600,00	18,56%	60.000,00
2013	141.449.390	863.000	0,61%	246.000,00	28,50%	80.000,00
2014	150.294.630	870.000	0,58%	229.000,00	26,32%	80.000,00

Observăm că în perioada analizată atât valoarea bugetului local cât și a bugetului cultural a crescut. Până anul 2013 suma alocată pentru programe culturale, proiecte în sistem de finanțare nerambursabilă a crescut, în anul 2014 bugetul alocat este mai mic datorită faptului că, unele programe din categoria proiectelor culturale sunt încadrate în categoria programe proprii în colaborare cu alte instituții.

2. Analiza potențialului cultural

Municipiul Miercurea Ciuc are o viață culturală variată și o infrastructură culturală favorabilă, existând numeroase posibilități pentru participarea la evenimente organizate de instituțiile culturale reprezentative ale orașului, dar și de școli și organizații civile.

Analiza potențialului cultural va conține următoarele: cultura scrisă, arta spectacolului, arte vizuale, patrimoniu cultural mobil și imobil, patrimoniu cultural imaterial (cultura populară și tradiție).

2.1. Cultura scrisă

În anul 2000 a apărut primul anuar cultural intitulat „Csíkszereda város kulturális évkönyve - Anuarul Cultural al Orașului Miercurea Ciuc”, în care apar articole despre instituțiile subordonate ale municipiului, de exemplu:

- înființarea Teatrului Csíki Játékszín - prezentarea primului sezon teatral,
- prezentarea expozițiilor organizate în 1999-2000,
- prezentarea activității *Ansamblul Național Secuiesc Harghita*,
- *istoria și fondarea Muzeului Secuiesc al Ciucului*,

Începând în anul 2001 anuarul a fost intitulat “Csíkszereda város évkönyve - Anuarul al Orașului Miercurea Ciuc”, în anul 2003 a apărut ultima ediție a anuarului. Anuarul era un raport care prezenta evenimentele culturale, activitățile instituțiilor subordonate.

2.1.1. Editura Csíkszereda

Editura Csíkszereda a fost constituită în 2003 în subordinea Consiliului Local Municipal Miercurea Ciuc. Editura Csíkszereda este instituție publică, având drept obiect de activitate redactarea, editarea și difuzarea diferitelor cărți și publicații și al revistei „Szereda. Origo”, precum și editarea diferitelor documente și publicații periodice ale Consiliului Local Municipal Miercurea Ciuc și a Primăriei Miercurea Ciuc și ale altor instituții din municipiu sau județ, precum și organizarea și găzduirea evenimentelor culturale ale Primăriei Miercurea Ciuc.

În anul 2005 a apărut primul număr al magazinului de programe intitulat Szereda. Origo, magazinul prezintă calendarul evenimentelor culturale, în anul 2005 și 2006 au apărut 4 ediții, în anul 2007 apare bilunar, începând din anul 2008 apare lunar calendarul evenimentelor și ediția specială.

Pentru o bună informare a cetățenilor, primele numere din ziarele „Miercurea Ciuc” și „Csíkszereda” apar în 1995. Până în anul 2005 aceste publicații au apărut într-un număr de exemplare reduse (2000 exemplare în limba maghiară și 1000 în limba română) și au fost accesibile numai la sediul Primăriei. Începând de anul 2006 publicațiile sunt editate în 13000 exemplare respectiv 3000 exemplare și sunt distribuite pentru locuitorii / gospodăriile din municipiu. Cheltuielile de tehnoredactare, pregătire pentru tipar, tipărirea și cheltuielile de distribuție fiind suportate de către Editura Csíkszereda.

Angajamentul Editurii Csíkszereda și angajamentul politicii culturale a primăriei este prezentarea și conservarea valorilor, tradițiilor locale. În cazul Editurii Csíkszereda prin prezentarea valorilor locale putem înțelege publicațiile despre: - prezentarea unor personalități renumiți sau munca, operele de artă, sau istoria unei ramură de sport, ori prezentarea apelor minerale din regiune, prezentarea unori meșteșuguri redescoperite. Editura Csíkszereda are oportunitate de a colabora cu societatea civilă – ca partener de media în magazinul de programe szereda.Origo, apar oferte culturale, programele culturale ale organizațiilor civile.

Mai mulți oameni de seamă și-au legat numele cu municipiul, cum sunt franciscanul Kájoni János (P. Joannes Kájoni), Ábrahám Ambrus, profesor de științele naturii, Molnár József (sec. XIX.), medicii Hirsch Hugó și Nagy András, etnograful Kovács Dénes, geologul și profesorul Kristó András, episcopul Márton Áron, pictorul Nagy Imre, cei doi Nagy István, pictorul și dirijorul, profesorul universitar, istoricul Pataki József, dirijorul și profesorul de muzică Sarkadi Elek, muzicologul Sárosi Bálint, pictorul Szopos Sándor, sociologul și profesorul universitar Venczel József și mulți alții⁵.

Primăria Municipiului Miercurea Ciuc și Editura Csíkszereda consideră un obiect important educarea tinerilor, în 2007 la inițiativa primarului sa născut ideea seriei „Útravaló”, o serie de carte dedicată pentru absolvenții orașului.

În grija editurii apar cataloage, albume artistice, în colaborare cu Editura Pallas a fost realizată seria „Élet - Jelek” în care sunt prezentate personalități contemporane. Editura Csíkszereda în colaborare cu alte instituții organizează lansări de cărți.

În îngrijirea sau cu sprijinul Editurii Csíkszereda s-au realizat în anii trecuți publicații semnificative, în medie apar 10 – 12 publicații, cataloage / an, dar o serie de publicații relevante la nivel local așteaptă prelucrarea și editarea, unul dintre obiectele editurii este prezentarea, redactarea acestor publicații. Sperăm că și în viitor va exista o cerere pentru aceste valori locale, deci, planificăm activitatea de editare și promovare a culturii scrise.

Editura Csíkszereda pentru promovarea publicațiilor sale predă 5 exemplare din fiecare publicație pentru Biblioteca Județeană Kájoni János. Coleaborează cu instituțiile de învățământ, sprijină cu publicațiile proprii diferitele activități școlare (ex. concursuri școlare, școli înfrățite, anuare, albume etc.).

2.2. Artele spectacolului

Artele spectacolului constituie un aspect vast și reprezentativ a domeniului cultural al municipiului Miercurea Ciuc, având în vedere că Teatrul Csíki Játékszín și Ansamblul Național Secuiesc Harghita sunt instituțiile subordonate ale Municipiului Miercurea Ciuc.

Teatrul Csíki Játékszín, Ansamblul Național Secuiesc Harghita și Muzeului Secuiesc al Ciucului, cele trei mari instituții cu profil aparte completează paleta culturală, cooperarea lor este o necesitate firească.

2.2.1. Teatrul Csíki Játékszín

Înființat în 1998 prin Hotărârea Consiliului Local, Teatrul Csíki Játékszín este al treilea teatru din județ.

Prima stagiune a fost deschisă în toamna anului 1999. În fiecare stagiune Teatrul Csíki Játékszín este gazda spectacolelor altor teatre care sunt jucate în serie pentru abonați. În stagiunea teatrală din anul 2013 numărul abonaților din oraș și din localitățile din jur unde se deplasează regulat e aproape 8 000. Într-o stagiune pentru abonament teatrul oferă patru spectacole de sală mare pentru adulți și elevi de peste 14 ani, iar pentru copii trei spectacole cu povești.

La data de 4 martie 2004 a fost deschis sala de studio Hunyadi László, și de atunci sunt prezentate în mod regulat și spectacole studio.

În anii precedenți spectatorii au avut posibilitatea de a vedea printre cele peste 70 de premiere piese ale dramaturgilor Shakespeare, Brecht, Euripide, Gozzi, Molière, Schiller, Cehov, Maeterlinck texte maghiare clasice și contemporane, musicaluri, operete, spectacole de teatru revistă.

Instituția lucrează cu regizori, coregafi, actori invitați de la alte trupe din țară, și de peste hotare, contribuind astfel la lărgirea hotarelor spirituale ale orașului.

Teatrul este un component de bază, un element organic al culturii. În zilele noastre efectul benefic al teatrului asupra formării comunităților omenești devine indispensabil. Programul repertorial prin diversitatea lui se orientează către toate vârstele, către multiple așteptări ale publicului. Teatrul ca fenomen cultural are trei funcții de bază: reflectarea estetică a realității, formarea societății, respectiv asigurarea recreației din viața cotidiană⁶.

Valorile estetice trebuie să fie accesibile pentru toți membri societății și nu niște privilegii ai unei elite.

Specificul clădirii folosite, aflată în administrarea Teatrului Municipal este coexistența cu Ansamblul Național Secuiesc Harghita. Repartiția spațiilor este stabilită printr-un protocol de funcționare, iar corelarea activităților în spațiile comune se perfectează printr-un document elaborat lunar.

Folosirea spațiilor prin orice modalitate servesc eficacitatea culturală, diversificarea contactelor între public și instituție.

Clădirea administrată de teatru trebuie să găzduiască și diferite evenimente organizate de școli și liceele din oraș, anual oferă spațiu pentru Festivalul de Muzică Veche, totodată oferă spațiu pentru expoziții de arte plastice, lansări de cărți, concerte. Supraaglomerarea scenei și a sălilor de spectacole este o problemă majoră, de foarte multe ori îngreunând programele instituțiilor de cultură, în unele cazuri se ajunge la nerealizarea unor proiecte culturale din lipsă de spațiu adecvat.

2.2.2. Ansamblul Național Secuiesc Harghita

Ansamblul Național Secuiesc Harghita, în temeiul prevederilor din Hotărârea Consiliului Local Municipal Miercurea Ciuc nr. 63 din 1999 funcționează în subordinea Consiliului Local Municipal Miercurea Ciuc, ca instituție de spectacole. Finanțarea ansamblului se realizează prin subvenții din bugetul Consiliului Local Municipal Miercurea Ciuc și venituri proprii.

Ansamblul profesionist de dans popular maghiar se bucură de o foarte mare popularitate în regiune, este cunoscut în străinătate și în țară. Are un trecut de patru decenii, iar de douăzeci de ani funcționează ca ansamblu profesionist.

Anual susține aproximativ 60-100 spectacole, reprezintă orașul și județul, prezentând dansul și muzica populară din regiune în cadrul numeroaselor turnee în țară și în străinătate. Le menționăm pe cele mai importante: participarea la EXPO 2000 Hanovra,

⁶ Proiect de Management – Teatrul Municipal “Csíki Játékszín”

Germania, Shanghai EXPO 2010 - China, EXPO 2012 Yousu, Coreea, diferite turnee în țările vecine. Ansamblul joacă un rol important în păstrarea și conservare tradițiilor populare: organizează festivaluri, tabere de dans popular, membrii ansamblului fiind și instructori de dans popular. Organizează “Festivalul Primașilor din Ardeal”, eveniment cultural unic în țară, care are ca scop culegerea și arhivarea științifică a muzicii populare, cu participarea lăutarilor și tarafurilor autentice din Transilvania. Astfel Ansamblul este deținătorul unor bogate și valoroase arhive, care sunt editate și pe suport electronic.

Obiectivele ansamblului⁷:

- cercetarea, culegere și prezentare scenică în mod autentic a muzicii, cântecelor și dansurilor maghiare, cunoașterea și includerea în programele Ansamblului a tradițiilor folclorice a naționalităților din România și Europa;
- Schimburi culturale, artistice, profesionale și metologice cu instituții similare din țară și străinătate, manifestări organizate în cooperare, vizite și schimburi de delegații, stagii reciproce de specializare.

Misiunea ansamblului⁸:

- cercetarea și păstrarea folclorului tradițional secuiesc și maghiar,
- montarea pe scenă și organizare de spectacole folclorice, teatru de dans, spectacole pentru copii, organizare festivaluri, concursuri, expoziții, târguri, manifestări cultural-distractive, dialoguri culturale etc, pentru ridicarea nivelului cultural, propagarea și promovarea propriilor valori culturale în țară și peste hotare,
- organizarea de programe de educație folclorică permanentă și formare profesională continuă a tinerilor și cetățenilor din M-Ciuc și Ardeal, de programe pentru formarea interpreților și creatorilor de artă,
- impulsionează viața culturală a localității.

Motoul Ansamblului Național Secuiesc Harghita este “Viitorul nostru se profilează prin transpuneri ale trecutului în prezent. Prin această transpunere continuăm tradiția seculară a predecesorilor noștri de la care am primit doar ca împrumut valențele noastre. Proprietarii acestor nestemate sunt copii, succesorii noștri, ei fiind moștenitorii⁹”.

Bazându-se pe tradiții mai vechi de trei decenii, Ansamblul Național Secuiesc Harghita – ansamblu de dans profesionist - are ca scop principal de activitate aducerea la lumină, salvagardarea și transmiterea spre viitoarele generații a nestematei folclorice regionale, și în sens mai larg, ale folclorului maghiar din România.

Ansamblul harghitean contribuie deci la păstrarea tradițiilor culturale, iar prin răspândirea acestora în cadrul taberelor de învățare a dansurilor, actualizarea lor cu cele mai noi mijloace de scenă, coreografie, film și sunet - la imortalizarea lor.

Întreaga activitate desfășurată de colectivul ansamblului este caracterizată de convingerea că nu pierderea, ci dimpotrivă, păstrarea identității noastre naționale este singura în măsură să ne asigure un loc demn în rândul națiunilor europene și al popoarelor lumii.

2.2.3. Muzică

Viața muzicală din Miercurea Ciuc are o tradiție, actualmente fiind promovată de instituțiile culturale precum: Orchestra de Cameră Ciuc, concertele orchestrei sunt incluse în

⁷ Proiect Managerial – Ansamblul Național Secuiesc Harghita

⁸ Proiect Managerial – Ansamblul Național Secuiesc Harghita

⁹ www.miercureaciuc.ro

programele prioritare, tradiționale ale Municipiului Miercurea Ciuc. Muzica clasică răsună de obicei în sala mare a Teatrului Municipal Csíki Játékszín și în bisericile orașului.

Începând din anul 2009 în programele prioritare, tradiționale ale Municipiului Miercurea Ciuc a fost inclus și festivalul de Jazz (Festivalul „Minijazzfestival”).

Tot în programele prioritare, tradiționale ale Municipiului Miercurea Ciuc găsim pe **Festivalul de Muzică Veche, organizatorul programului este** Centrul Cultural Județean Harghita, Consiliul Local al Municipiului doar co-finanțează festivalul. **În anul 2010 s-au îndeplinit 30 de ani de lansarea Festivalul de Muzică Veche din Miercurea Ciuc.**

2.3. Artele vizuale

Artele vizuale incluzând: pictură, sculptură, grafică, arte decorative, artele fotografice, video-art, instalații, ceramică, colaj, animație, film, arta textilelor, tehnici mixte etc.

Orașul este și un centru al artelor plastice maghiare din Transilvania, aproape 50 de artiști plastici cunoscut trăiesc în oraș, care au probleme reale cu folosirea și întreținerea studiourilor necesare pentru creație.

Asociația Erdélyi Összművészeti Egyesület organizează în fiecare ani expoziția intitulată Studio 9, de obicei artiștii expoziții reprezintă diferite generații, se leagă de diferite școli artistice.

În cadrul diferitelor festivaluri de film locuitorii orașului au posibilitatea de a viziona filme documentare artistice cu teme istorice, de artă, literare, filme prezentând portrete unor oameni cu un destin deosebit sau obișnuit, și filme prezentând natura, fauna și flora noastră minunată, micro și macro mediul nostru – astfel, fiecare spectator poate să aleagă dintr-o oferta bogată. **Municipalitatea a reabilitat clădirea Cinematografului, dar momentan din lipsa aparaturii tehnice aceasta nu poate funcționa. Este imperios necesară echipare și punerea în funcțiune a unui cinematograf 3D în municipiul Miercurea-Ciuc, care va găzdui și festivaluri de film și artă cinematografică, dar, va funcționa și ca sală multifuncțională, dând posibilitate de a susține și alte tipuri de spectacole, expoziții etc. În zona Ciucului nu există cinematograf, cel mai apropiat este la Brașov sau la Tîrgu-Mureș.**

Organizarea evenimentelor publice audio -vizuale, chiar și cu ocazia Zilelor Municipiului Miercurea Ciuc, lansări de filme documentare, etc. sunt deja tradiționale. Se propune în completarea acestora organizarea de expoziție fotografică cu fotografi renumiți din România care au surprins imagini frumusețile țării și fotografi maghiari cu fotografii din zonele reprezentative din Harghita chiar și din Ungaria.

2.3.1. Muzeul Secuiesc al Ciucului

Are sediul într-una dintre cele mai reprezentative clădiri ale orașului: Cetatea Mikó. Muzeul, înființat în anul 1930 și cuprinzând colecția de artă populară și bisericească, deține astăzi un rol important, prin expozițiile sale, în prezentarea zonei Ciucului. Cetatea Mikó găzduiește și evenimente culturale, ca Festivalul Muzicii Vechi (începând din 1980), simpozioane științifice, concerte etc. Muzeul dispune de o colecție de artă plastică extrem de bogată (7751 de opere realizate de 207 artiști, dintre care îi amintim pe Benczédi Sándor, Gy. Szabó Béla, Nagy Imre etc.) O prelucrare corespunzătoare a colecției (digitalizare, catalogare, clasificare) ar putea constitui baza unei expoziții permanente reprezentative, care prezintă arta plastică din zonă¹⁰.

Misiunea Muzeului Secuiesc al Ciucului este de-a aduce în atenția vizitatorilor bogăția și varietatea patrimoniului pe care-l posedă – în special cultura materială din Scaunul

¹⁰ Agenda Locală 21 – Miercurea Ciuc

Ciuc – organizat în colecții și valorificat prin intermediul expozițiilor permanente și temporare, punând accent pe cercetarea științifică, educație muzeală, colaborările cu alte instituții culturale și activitate PR. La creșterea numărului de vizitatori ai muzeului a contribuit în bună măsură multitudinea ofertelor culturale în consens cu tendințele cererii publicului vizitator. Muzeul a păstrat prezența activă în peisajul cultural-turistic al orașului, colaborând cu o multitudine de instituții și organizații culturale, începând de la învățământul primar și gimnazial, muzee din țară și din străinătate, Centrul Cultural Județean, respectiv cu asociații, fundații cu caracter cultural¹¹. O instituție muzeală modernă a secolului 21. trebuie să se manifeste ca o arie cultural-distractivă deschisă în mod permanent către toate formele de culturalizare și este capabilă să atragă toate vârstele societății.

Oferă spații pentru organizarea unor manifestări culturale: zilele orașului, concerte, întruniri profesionale, gustări de vin etc.

Începând cu 2007 Muzeul Secuiesc al Ciucului organizează activități de educație muzeală¹². Ideea muzeului cu porțile deschise este prezentă în evenimentul Noaptea Muzeelor (vizitarea depozitelor, atelierelor), începând de la anul 2009.

Galeria Nagy Imre reprezintă o valoare deosebită pe această paletă bogată. Moștenirea lui Imre Nagy poate fi împărțită în două: opera artistică și moștenirea materială. Moștenirea materială a pictorului din Jigodin poate fi vizitat în cele șapte camere ale casei memoriale. Obiectele care l-au înconjurat pe artist zi cu zi nu au fost mutate de la moartea sa, ele au fost numai completate cu obiectele aduse din locuința lui din Cluj.

Orașul a moștenit casa pictorului Nagy Imre în anul 1976, cu toate obiectele personale și lucrările de artă ale pictorului. Galeria Nagy Imre și Casa Memorială din Jigodin constituie mari valori ale orașului, neexploatate din punct de vedere cultural și turistic.

Colecția de cărți vechi cuprinde 6637 de elemente de inventar, cărți și tipărituri, manuscrise provenind din renumita bibliotecă a franciscanilor de la Șumuleu și de la Gimnaziul Catolic de la Șumuleu. Se poate aminti Codexul Kajoni (autorul Johannes Kajoni 1629-1687 fiind fondatorul primei tipografii de la Șumuleu Ciuc). Colecția etnografică prezintă cultura populară a depresiunii Ciucului, prima expoziție având loc în anul 1930. Astăzi în colecție se află 8955 de obiecte, reprezentând arta și meșteșugurile populare specifice zonei. Muzeul are și un parc etnografic, înființat în spatele cetății Mikó pe o suprafață de 2 ha în perioada 1970-1978, cu șase case țărănești, un grânar, o fântână și 15 porți secuiești. Casele țărănești din secolul al XIX.-lea reprezintă arhitectura tradițională populară secuiască, constituind o deosebită valoare și având o deosebită importanță în ocrotirea patrimoniului cultural¹³.

2.4. Patrimoniul cultural material

2.4.1. Patrimoniul cultural mobil

1. Expoziție itinerantă despre pictorul Zsögödi Nagy Imre

Muzeul Secuiesc al Ciucului în colaborare cu Municipiul Miercurea Ciuc și Editura Csíkszereda a organizat expoziția itinerantă în Ungaria despre pictorul Zsögödi Nagy Imre. În perioada ianuarie 2008 și ianuarie 2011 expoziția a fost în 18 locații: Kaposvár, Gyula, Tiszaújváros, Óbuda, Szászhalmabatta, Miskolc, Debrecen, Sopron, Zalaegerszeg, Nyíregyháza, Kecskemét, Szeged, Salgótarján, Eger, Szolnok, Békéscsaba, Tata, Székesfehérvár. Expoziția a fost vizitată de aproximativ 30.000 persoane.

¹¹ Raport de activitate 2009-2013 – Muzeul Secuiesc al Ciucului

¹² Plan de management – Muzeul Secuiesc al Ciucului

¹³ Agenda Locală 21 – Miercurea Ciuc

Editura Csíkszereda a asigurat publicații despre pictorul Zsögödi Nagy Imre, cărțile „A mi Nagy Imrénk” și cartea lui Szabó András „A bőfény forrása”.

2. Expoziția itinerantă „Ziua Celor O Mie Fete Secuiene” în imagini

În anul 2010 a fost conceput expoziția itinerantă „Ziua Celor O Mie Fete Secuiene” în imagini pentru consolidarea evenimentului cultural – tradițional „Ziua Celor O Mie Fete Secuiene”.

Expoziția itinerantă a fost planificată pentru 15 locații, dar a fost organizat numai în 9 locații, după cum urmează în ordine cronologică:

Înainte de „Ziua Celor O Mie Fete Secuiene”:

1. Sâncrăieni
2. Cluj Napoca
3. Sfântu Gheorghe
4. Târgu Mureș
5. Vlăhița
6. Gheorgheni
7. Miercurea Ciuc

După „Ziua Celor O Mie Fete Secuiene”:

8. Cârța
9. Sibiu

Obiectul expoziției este promovarea manifestării, promovarea acestui eveniment tradițional secuiesc, sublinierea importanței portului popular, folclorului popular.

Pentru Municipiul Miercurea Ciuc este important sprijinirea mobilității artiștilor și a produsului cultural, prezentarea producțiilor culturale locale în alte localități din țară și străinătate, încurajarea artiștilor din Miercurea Ciuc la festivaluri și evenimente de anvergură la nivel internațional, prezentarea în Miercurea Ciuc a unor producții de calitate ale artiștilor din afara municipiului Miercurea Ciuc;

2.4.2. Patrimoniul cultural imobil

Din planul orașului amintind de litera T pe vremea lui Orbán Balázs în zilele noastre a rămas doar partea orizontală, adică strada Petőfi cât de cât în forma veche. Majoritatea clădirilor din str. Petőfi au fost construite la sfârșitul secolului XIX. sau la începutul secolului XX. Clădirile vechi din strada Kossuth au fost demolate în anii 1980-1989.

Dintre cele mai importante clădiri civile ale orașului amintim cetatea Mikó, construită în 1623, spitalul ORL (care a fost construită original ca sediu al comandamentului trupelor de grăniceri) și spitalul de boli contagioase, amândouă construite pe la sfârșitul anilor 1700. Clădirea Primăriei a fost construită în 1888 și aici a funcționat sediul comitatului Ciuc. După revoluția din 1848 s-a construit spitalul vechi aflat lângă cetatea Mikó¹⁴.

Palatul Justiției a fost construit în 1905, iar Liceul Márton Áron s-a dat în folosință în 1911. Reabilitarea clădirii a fost finalizat în anul 2011.

Casa de Cultură Municipală a fost construită în 1963, patinoarul artificial Vákár Lajos în 1970, Spitalul Județean și Policlinica în 1972, Galeria Nagy Imre în 1973, clădirea Consiliului Județean, Casa de Cultură a Sindicatelor și Hotelul Harghita (azi Universitatea Sapientia) în 1986.

¹⁴ <http://szereda.ro/#!ro/h/23/monumente-istorice.html>

Cele mai importante construcții eclesiastice din oraș sunt biserica catolică din strada Kossuth Lajos construită în 1758 și complexul din Șumuleu, compus din mănăstirea din secolul al XVII.-lea, școala și biserica din secolul al XIX.-lea, Bisericele ortodoxă și greco-catolică din centru construite în secolul al XX.-lea.

Avansarea localității la rangul de sediu al Comitatului Ciuc (1876) a adus după sine stabilirea în oraș a unei pătri de intelectuali, mai ales avocați. În anii 1870 s-a înființat o școală superioară populară și o școală superioară de agricultură. Din anul 1880 funcționează în oraș și un gimnaziu de fete.

Azi orașul a devenit un centru de învățământ important, fiind totodată și un centru universitar. Cele mai importante instituții de învățământ din oraș sunt Universitatea Sapientia și Liceul Márton Áron, cu o tradiție de peste 400 de ani, care s-a mutat în oraș în 1911 din Șumuleu odată cu construirea clădirii actuale.

Monumente de arhitectură, monumente de arte plastice, monumente memoriale, ansambluri de arhitectură, ansambluri urbanistice păstrează memoria și identitatea spațiului din Miercurea Ciuc, definind personalitatea specifică a arealului investigat.

Monumentele istorice ale municipiului datează din ultimele trei secole și poartă amprenta stilului baroc și neoclasic, a eclectismului celei de-a doua jumătăți a secolului XIX., sau a liniilor sinuoase caracteristice stilului secesionist. Salvarea patrimoniului cultural imobil este o prioritate importantă.

În anul 2012 a fost finalizat reabilitarea unui imobil din strada Petőfi Sándor, prin intermediul acestui Centru pentru Tineret a crescut gradul de participare a tinerilor la viața publică și în viața culturală a municipiului. Centrul stimulează accesul tinerilor la informație și tehnologiile informaționale.

2.5. Patrimoniul cultural imaterial

Patrimoniul imaterial este alcătuit din diverse forme de exprimare ale creativității umane cu exprimare orală: forme de artă ale cuvântului (expresii verbale tradiționale: povestea, basmul, snoava, legenda, balada, lirica rituală și ne-rituală, teatrul popular, orația, descântecul), forme de exprimare muzicală (cântece, dansuri, jocuri populare), forme de exprimare sincretică (obiceiuri, ritualuri, sărbători, etnoiație, jocuri de copii, jocuri sportive tradiționale), forme ale creației populare în domeniul tehnic (meșteșuguri și tehnologii populare, rețete culinare, instrucțiuni de preparare a unor substanțe chimice, materiale de construcție etc.)

Patrimoniul cultural imaterial poate fi constituit din manifestări aparținând următoarelor domenii:

- a) tradiții și expresii verbale, având limbajul ca vector principal al expresiei culturale;
- b) artele spectacolului, având ca mijloace de expresie sunetul muzical și mișcarea corporală;
- c) practici sociale, ritualuri și evenimente festive, jocuri de copii și jocuri sportive tradiționale;
- d) cunoștințe și practici referitoare la natura și la univers;
- e) tehnici legate de meșteșuguri tradiționale.

Patrimoniul imaterial este valoros tocmai în virtutea faptului că repetă lucruri care au avut loc în trecut, obiceiurile ritmează viața socială, dându-i sens și valoare.

Obiceiuri din ciclul calendaristic

Obiceiurile de iarnă:

- perioada de advent (pregătirea Coroanei de Advent);
- sărbătorirea Sfântului Nicolae / Moș Nicolae;
- înmormântarea fășangului.

Obiceiurile de primăvară

- obiceiuri de paște – încondeierea ouălor de Paște, poezii de stropit;
- pelerinajul de la Rusalii.

Obiceiurile din timpul verii

- ziua copilului;
- Ziua Celor O Mie de Fete Secuience;

Obiceiurile din timpul toamnei

- balul strugurilor.

Meșteșugurile tradiționale și ansamblul de informații și cunoștințe legate de practicarea lor sunt, astăzi, din ce în ce mai rare. În municipiul există asociații, fundații ale căror scop este păstrarea patrimoniului cultural imaterial, de exemplu: Asociația Pörgettyű Casa Jocurilor Populare, Fundația Talentum, Asociația Csobod Öröksége Egyesület, Fundația András și altele.

3. Influența domeniilor sinergetice (sinergii între cultură și alte sectoare)

Cultura, ca toate celelalte sectoare socio – economice, trebuie la rândul său să caute și să stabilească sinergii cu celelalte sectoare în scopul dezvoltării sale durabile și integrate¹⁵.

3.1. Cultura și tradițiile

Fiind orientată spre păstrarea și promovarea profilului multicultural și dezvoltat, pe baza unei îndelungate tradiții, în poli culturali reprezentativi, perturbată în prezent de transformări sociale, economice și demografice, confruntat cu: dezinteresul populației și cu degradarea patrimoniului, oferta culturală tradițională rămâne viabilă și se afirmă în circuitul de valori naționale și internaționale.

Importante instituții culturale de profil precum: Fundația Ezer Székely Lány Alapítvány, diferitele ansambluri de dans popular și grupele pentru păstrarea tradițiilor – Asociația Csobod Öröksége Egyesület, Asociația Székelyföldi Kézművesek Egyesülete, Fundația András, etc. contribuie nemijlocit la cercetarea, conservarea și valorificarea culturii populare din zona noastră.

Miercurea Ciuc poate fi considerat un model de conviețuire etnică, bazată pe respectarea valorilor și a tradiției proprii. Se propune organizarea unui festival folcloric interetnic la care să fie invitate ansambluri folclorice românești, maghiare, rom și alte etnii conlocuitoare. Totodată se propune organizarea Zilei Tradiționale a Iei.

În majoritatea cazurilor, un rol esențial în păstrarea, promovarea și dezvoltarea tradițiilor și a vieții comunitare îl au organizațiile neguvernamentale. Prin cadrul asigurat, administrația publică locală contribuie la realizarea unui climat favorabil afirmării culturale din municipiul Miercurea Ciuc.

3.2. Educația și cercetare culturală

Cultura este un instrument esențial în furnizarea serviciilor educaționale, prin dezvoltarea creativității și abordării inovatoare la toate categorii de vârstă.

La nivelul municipiului Miercurea Ciuc funcționează 23 de grădinițe și unități școlare, dintre care 1 creșă, 9 grădinițe, și 13 licee, colegii naționale și grupuri școlare. Instituțiile de învățământ sunt subordonate autorității locale.

În prezent funcționează și se bucură de o largă apreciere cursurile de învățământ superior ale unor universități sub formă de învățământ la distanță, cu centre de consultanță în Miercurea Ciuc, cum ar fi:

¹⁵ http://www.cultura.ro/uploads/files/STRATEGIA_%20SECTORIALA_IN_DOMENIUL_CULTURII_2014-2020.pdf

Universitatea Sapientia EMTE – Erdélyi Magyar Tudománygyetem: sociologie (dezvoltare rurală), economia și gestionarea producției agricole și alimentare, contabilitate și informatică de gestiune, limba și literatura română – limba și literatura engleză, ingineria și protecția mediului în industrie, ingineria produselor alimentare și economie generală

Universitatea Particulară George Barițiu – drept, administrație publică, management

Universitatea Lucian Blaga – managementul administrației publice locale

Școala Postliceala Sanitara Louis Pasteur - Louis Pasteur Egészségügyi Posztlíceum

Sistemul de învățământ trebuie să fie factorul primordial de menținere a tineretului în municipiu și făuritorul ridicării calității resurselor umane.

Un grup de prestigioase organizații neguvernamentale municipale precum: Asociația Nagy Imre, Asociația Palladis Ars, Asociația HÁLÓ, Asociația KALOT, Asociația Maghiară Astronomică din Transilvania și Institutul de cercetare – dezvoltare Siculus, institut subordonat Municipiului Miercurea Ciuc s-au afirmat pe parcursul ultimilor ani prin promovarea unor acțiuni de educație sau de cercetare în domeniul culturii.

3.3. Cultura și mass-media

De-a lungul timpului, presa din Miercurea Ciuc a jucat un rol deosebit în ceea ce privește dezvoltarea și promovarea culturii în municipiul nostru, dar și în județul Harghita. Primul ziar apărut aici este "Hadi Lap" (1849), urmat de "Székelyföld" (1881–1885), "Csíki Lapok" (1888–1944), "Csíki Néplap" (1931–1944) precum și revista "Csíki Gazda" (1886? – 1914?). După cel de al doilea război mondial în oraș au apărut mai multe publicații, dintre care cele mai importante sunt "Hargita" (1968-1989), "Informația Harghitei" (1968–), "Hargita Népe" (1989–) și "Adevărul Harghitei" (1989–). Din 1997 re apare "Székelyföld", revista culturală a Secuimii.

După 1989 în oraș au luat ființă mai multe edituri (Alutus, Pallas-Akadémia, Pro-Print, iar în anul 2010 Editura Gutenberg).

Astăzi, în municipiul M-Ciuc funcționează toate formele de manifestare mass-media, pornind de la presa scrisă, până la media audiovizuală și publicațiile on-line. Cel mai vechi cotidian municipal este „Hargita Népe”. Un alt cotidian este „Csíki Hírlap” (care are la rândul său un portal de știri <http://www.szekelyhon.ro>, cotidianul Informația Harghitei împreună cu portalul de știri www.informatiahr.ro/.

Cum a fost menționat mai sus Editura Csíkszereda, instituție subordonată Municipiului Miercurea Ciuc, are două publicație lunară – magazinul de programe szereda. ORIGO și ziarul Csíkszereda și Miercurea Ciuc, prin care are oportunitatea de a informa cetățenii municipiului.

Mass-media este o categorie deosebit de importantă a publicului-țintă întru-cât ea acționează ca intermediar și multiplicator al informației despre Municipiul Miercurea Ciuc.

Pe lângă aceste ziare și publicații lunare, trebuie să menționăm și publicațiile universitare și școlare, care de asemenea îmbogățesc peisajul cultural al municipiului Miercurea Ciuc, de exemplu:

- Jurnalul etnotgrafic „Kútfő”, care începând de la anul 2005 apare în fiecare an, cu două ediții (Fundăția Székely Károly) – în jurnal găsim articole redactate de experți recunoscuți în etnografie, dar revista oferă spațiu și pentru elevii.
- "Őrzők a végeken - gyermekantológia" apare în 300 exemplare în grija Asociației Nagy Imre.
- Catalog „Hargitai Megyei Képzőművészek” - Catalog al Expoziției Județene ale Artiștilor Plastici din Județul Harghita apare în 300 exemplare în grija Asociația Cultura Nostra Egyesület

- Calendarul „Csízió” –Asociația Grafírka a fost înregistrat în anul 2006, în fiecare an organizează „Concurs de creație Grafírka” pentru copiii din școlile municipiului în următoarele categorii: pictură, grafică și concurs literar – având în fiecare an o temă specială.

- Studio 9 – catalog de prezentare a artiștilor din Ciuc, apare în grija Asociația Erdélyi Összművészeti Egyesület.

Publicațiile sus menționate, experiențele, solicitările asociațiilor, fundațiilor ne-a confirmat nevoia concursurilor de proiecte în următoarele categorii: programe pentru copiii, programe pentru păstrarea tradițiilor și programe co-finanțarea activităților în legătură cu arte plastice și fotografice.

În domeniul audio-vizualului, în municipiul Miercurea Ciuc există două posturi de televiziune Csiki TV și Székely TV.

În privința posturilor de radio, în municipiul Miercurea Ciuc există tot două posturi de radio Fun FM și Retro Radio.

Dincolo de mediatizarea evenimentelor culturale locale pe care o fac aceste posturi de radio, trebuie să menționăm și eficiența radioului „Mária Rádó”.

3.4.Cultura și turism

Municipiul Miercurea Ciuc poate fi considerat o destinație turistică atractivă datorită poziției geografice strategice, a reliefului variat, diverselor resurse turistice naturale și antropice, a evoluției istorice bogate a acestor meleaguri, ceea ce o recomandă în primul rând pe piața turistică de afaceri și de tranzit.

Turismul de afaceri s-a dezvoltat, așa după cum arată statistica (durata sejurului redus, preferințele pentru cazarea comercială la hotel, frecvența), datorită evoluției din punct de vedere economic a municipiului, a infrastructurii generale și creșterii investițiilor străine directe din ultimii ani.

Agroturismul

Oferta turistică actuală ne propune:

- Structuri de cazare la Harghita Băi – 7 pensiune, 1 hotel, 1 vila, 4 cabana (existent la începutul anului 2014)
- meșteșuguri tradiționale – reprezentanții următoarelor asociații: Asociația Csobod Öröksége Egyesület, Asociația ZSOGISZ
- lăcașe de cult, obiective turistice: biserici de lemn și altele
- sărbători tradiționale – Ziua Celor O Mie Fete Secuiene, „Festivalul Primașilor din Ardeal – Erdélyi Primások Találkozója”, obiceiuri, târguri;
- gastronomie locală: specialități culinare – “Festivalul Cartofului” preparate din cartof
- „Barátok feredje” la Șumuleu Ciuc
- Băile Kerekeger la Cioboteni.

Turismul de vizitare și tranzit (turismul cultural)

Obiectivele turistice ale municipiului:

- Castelul – fortăreață Mikó – cunoscută ca „Cetatea”, este cel mai vechi și cel mai important monument istoric al orașului Miercurea Ciuc. Poartă numele constructorului Hídvégi Mikó Ferenc (1585 – 1635), în documentele vremii fiind menționată și ca cetatea nouă a lui Mikó;

- Muzeul secuiesc al Ciucului (are sediul în Cetatea Mikó)
 - Expoziții permanente (ex. Istoria Cetății Mikó);
 - Expoziții temporare / expoziții itinerante.
- Muzeul Oltului și Mureșului superior.
- Galeria de artă Nagy Imre;
- Galeria de pe strada Kossuth;
- Casa memorială Nagy István;
- Clădirea liceelor Márton Áron și Segítő Mária;
- Palatul Justiției;
- Biserici:
 - o Biserica franciscană și mănăstirea din Șumuleu Ciuc;
 - o Biserica Sfânta Cruce – construit în perioada 1751 – 1758;
 - o Biserica Mileniului – construit în anul 2003;
 - o Biserica de lemn din sec. XX– biserica „Szent Kinga”;
 - o Biserica din Cioboteni;
 - o Biserica din Jigodin;
 - o Catedrala Ortodoxă
 - o Altele.
- „Barátok feredéje”;
- Harghita Băi: piste pentru schi, izvoare minerale, biserici – biserica „Szent István”, biserica nouă.

Turism religios – pelerinajul de la Rusalii (biserica franciscană din Șumuleu Ciuc, „Jézus hágója”).

3.5. Cultura și cultele religioase (turism religios)

Municipiul Miercurea Ciuc - ca de altfel întreaga regiune - este dominat din punct de vedere a cultelor religioase de Biserica Romano-Catolică. Cu ocazia ultimului recensământ (anul 2011), 27.659 de persoane au declarat că aparțin acestei biserici. În ultimele decenii a crescut și numărul enoriașilor altor biserici și confesiuni, cum ar fi: Biserica Reformată, Biserica Ortodoxă Română, Biserica Luterană, Biserica Unitariană și confesiunile neo-protestante.

Municipiul Miercurea Ciuc este reședința episcopului auxiliar romano-catolic și a Episcopiei Bisericii Ortodoxe Române care deservește județele Harghita și Covasna.

În afara serviciului specific, activitatea bisericilor se desfășoară într-o serie de alte domenii, de la cel educațional până la cel social. Cultele posedă o bază infrastructurală (instituții, clădiri, terenuri, păduri) și resurse umane care pot constitui parte integrantă în realizarea strategiei de dezvoltare a comunității.

Unul dintre punctele tari ai municipiului din punct de vedere al cultelor religioase este că municipiul are o viață religioasă vie și diversificată a numărului cultelor din municipiu.

Cea mai mare sărbătoare religioasă a localnicilor este pelerinajul la Șumuleu Ciuc, desfășurat în ziua de Rusalii (catolic).

Șumuleu Ciuc a devenit un loc de cult religios și pelerinaj pentru secuime încă din secolul al XV.-lea. Tot timpul anului sosesc permanent credincioși pentru a vizita biserica catolică de la Șumuleu.

Dezvoltarea turismului religios este o oportunitate care trebuie să fie exploatată. A început proiectul Drumul Maria¹⁶. Acest proiect se numește Via Mariae (Calea Maria) și este un proiect turistic Central European ce privește realizarea unui traseu de pelerinaj creștin permanent cu marcaje turistice de genul vestitului 'El Camino' adică Drumul Sf. Iacob din Spania. Traseul urmează să devină o rețea de căi de pelerinaj legată de Fecioara Maria. În aceasta idee primul traseu-aflat deja în faza de marcarea cu marcaj turistic pe anumite porțiuni în Ungaria - este cel dintre Mariazell (Austria) și Șumuleu Ciuc din Harghita (1400 km). Traversând alte centre de pelerinaj cum sunt Esztergom și Máriapócs din Ungaria, ajunge la Șumuleu Ciuc. Deja s-a început trasarea căii Nord-Sud dintre Czestochowa (Polonia) și Medjugorje (Bosnia).

"Drumul Maria" este o rețea turistică și de pelerinaj în dezvoltare, situată în Europa Centrală, având axa principală de est-vest de la localitatea austriacă Mariazell până la localitatea transilvană Șumuleu Ciuc pe o distanță de 1400 km. Drumul poate fi parcurs pietonal în aproximativ în 60 de zile.

Drumul străbate locuri precum Kőszeg, Celldömölk, Bakonybél, Csatka, Bodajk, Vértessomló dinspre localitatea Mariazell, după care acesta se ramifică în: Peliföldszentkereszt-Esztergom-Márianosztra-Mátraverebély-Szentkút și Budapest-Máriabesenyő spre Gyöngyös, continuând în direcția Egerszalók-Eger-Miskolc- *Sajópálfala*-Tokaj-Máriapócs; urmând a se completa cu o axa nord-sud și cu alte drumuri partenere.

În urma lucrărilor desfășurate a fost finalizat cea mai mare parte a drumului principal din cei 1400 km, sistemului de marcaj este pregătit, parcurgerea în întregime a "Drumului Maria" va fi posibilă în câțiva ani.

Drumul se construiește pentru toți cei care doresc să se încarce spiritual în urma parcurgerii acestui drum. Invitația se adresează celor credincioși și celor care caută liniștea sufletească, călătorului care dorește să cunoască frumusețile naturale, comorile culturale ale Europei Centrale.

Particularitățile "Drumului Maria" se referă la faptul că, rețeaua încearcă să lege mai mult de o sută de locuri de pelerinaj. Unele segmente ale drumului sunt considerate ca fiind locuri ideale pentru pelerinajul individual.

Deci "Drumul Maria" este mai mult decât un traseu montan, este un traseu de pelerinaj de 1400 km.

Bazele etice și morale oferite de culte pot contribui substanțial la fundamentarea unei dezvoltări în viitor. Sprijinirea cultelor religioase este o prioritate pentru Municipiul Miercurea Ciuc.

3.6. Cultura și sport, agreement

Municipiul Miercurea Ciuc are o instituție subordonată cu activitate legată de sport și agrement: "*Városi Sport Klub Csíkszereda*" Miercurea-Ciuc.

Potențialul zonelor de agrement și sport se prezintă astfel: 7 săli de sport, 2 patinoare, 1 pistă de patinaj de viteză, 1 teren de fotbal cu mărime necesare pentru meciuri mai mari, 4 terenuri de minifotbal, terenuri de tenis, 3 ștranduri municipale, 1 complex de înot și polo iar în zona adiacentă a orașului sunt 6 pârtii de ski. (la Băile Harghita: pârtiile „Csipike”, „Miklós”, „Kossuth”, „Ozon”, pârtia la pasul Tolvajos, pârtia la Șumuleu Ciuc care nu funcționează), 1 gogoasă de zăpadă - *Snowtubing* la Băile Harghita.

Totodată, în municipiu funcționează Asociația Futball Klub Csíkszereda Miercurea Ciuc. Acest club a propus consiliului local municipal, care este proprietarul bazei sportive ce înglobează terenul de fotbal cu iarbă naturală, pista de atletism și spațiile și imobilele aferente, și în subordinea căruia funcționează Liceul Teoretic „Márton Áron” Főgimnázium, un protocol de colaborare ce are în vedere rezolvarea a patru probleme de interes public de pe raza administrativ teritorială a municipiului Miercurea Ciuc, și anume:

¹⁶ <http://www.mariaut.hu/web/drupal63/ro/content/drumul-maria-un-drum-turistic-spiritual-europa-centrala>

1. edificarea unui spațiu modern de cazare, servire a mesei și educație pentru elevii cu domiciliul în alte localități elevi ai instituțiilor de învățământ de pe raza administrativ-teritorială a orașului, cu precădere pentru elevii Liceului Teoretic „Márton Áron” Főgimnázium, care au rămas fără aceste spații după mai bine de 60 de ani odată cu modernizarea clădirii fostului Liceu Romano-Catolic în care își au sediul începând cu 1948, concomitent cu edificarea,
2. unei tribune moderne și a spațiilor sportive aferente (vestiare, sală de fitness, recuperare, magazii, etc.) de care este văduvită colectivitatea practicanților de fotbal ca urmare a demolării vechii tribune și a fostelor vestiare și spații aferente situate la baza acesteia în iunie 2010,
3. modernizarea pistei de atletism din jurul terenului de fotbal cu iarbă naturală, ținând cont de starea precară de degradare a acestuia, dar și de numărul impresionant de practicanți ai joggingului pe această pistă în pofida stării acesteia, aducerea dotărilor aferente stadionului de fotbal la nivelul de omologare pentru Liga 2, prin modernizarea actualei tribune de pe latura vestică a terenului de fotbal, concomitent cu realizarea unei nocturne și a unei table de marcaj electronice.

Complexul de înot (piscina municipală) numită "Csíki Csobbanó" a fost deschis în mai 2013. Complexul este format dintr-un bazin de polo, care are dimensiunile de 33/ 25 metri, cu o adâncime de 2,5 metri. Acesta dispune și de tribune, în cazul în care vor fi organizate competiții de polo. De asemenea, mai există un bazin mai mic, cu dimensiunile de 12,5 /25 metri, care are o adâncime cuprinsă între 1,2-1,8 metri. Temperatura apei în bazinul de polo este de 28 grade Celsius, iar bazinul de dimensiuni mai mici este 30 grade Celsius.

Pe teritoriul administrativ a municipiului Miercurea-Ciuc funcționează trei stranduri publice, Strandul din Jigodin Băi, Strandul din cartierul Patinoarului și Strandul din „Szécseny”. Aceste stranduri funcționează în condiții mult sub normele europene, necesită amenajări și reparații majore. Municipality are datoria de a face tot posibilul pentru remedierea acestei situații.

Cel mai important sport este hocheiul pe gheață.

Promovarea evenimentelor sportive și promovarea municipiului și zonele adiacente ca zonă atractivă pentru diferitele competiții sportive este o prioritate pentru Municipiul Miercurea Ciuc.

4. Sistemul de finanțare nerambursabilă

În municipiul Miercurea Ciuc există o societate civilă activă. Aceste organizații completează peisajul cultural municipal, în special prin organizarea de conferințe, simpozioane, seminarii, mese rotunde, cursuri de formare și acțiuni de educație culturală, și prin realizarea și editarea unor studii și cercetări specifice.

Municipiul Miercurea Ciuc acordă o importanță deosebită pentru instituțiile neguvernamentale care funcționează pe teritoriul administrativ al municipiului, și pentru sprijinirea inițiativelor care provin din sfera civilă.

Consiliul Local al municipiului Miercurea Ciuc organizează concursuri de proiecte în fiecare an începând din anul 2005, iar din anul 2006 organizează și proiecte de tineret, și zilele instituțiilor de învățământ în vederea finanțării nerambursabile ale diferitelor activități ale ONG-urilor din Miercurea Ciuc. Aceste programe sunt derulate în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, și cu ordonanța nr. 51 din 11 august 1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale.

Situația actuală privind nivelul de conștientizare asupra programelor /proiectelor ar trebui examinat la nivel local (beneficiarii eligibili pentru aceste proiecte sunt persoane fizice

și juridice, organizații non profit (instituții, fundații, asociații, organizații), care au sediul în municipiul Miercurea Ciuc.

4.1. Stabilirea obiectivelor generale și specifice

Principiile care stau la baza sistemului de finanțare nerambursabil de la bugetul de stat și /sau de la bugetele locale a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale¹⁷:

- a) libera concurență - asigurarea condițiilor pentru ca oricare solicitant să aibă dreptul de a deveni beneficiar;
- b) transparența - punerea la dispoziția tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la aplicarea procedurii de finanțare nerambursabilă a ofertelor culturale;

Transparența – informarea potențialilor beneficiari în legătură cu oportunitățile disponibile și realizarea unor proceduri accesibile acestora și, de asemenea, comunicarea rezultatelor programelor /proiectelor pe parcursul implementării activităților acestora.

- c) diversitatea culturală și pluridisciplinaritatea - tratamentul nediscriminatoriu al solicitanților, reprezentanți ai diferitelor comunități sau domenii culturale, precum și promovarea diversității bunurilor culturale, a abordărilor multidisciplinare;
- d) neretroactivitatea - excluderea posibilității destinării fondurilor nerambursabile unei activități a cărei executare a fost deja începută sau finalizată la data încheierii contractului de finanțare;
- e) susținerea debutului - încurajarea inițiativelor persoanelor fizice sau ale persoanelor juridice de drept privat, recent autorizate, respectiv înființate, pentru a desfășura activități culturale.

4.2. Identificarea grupurilor-țintă în cazul proiectelor

Pentru Municipiul Miercurea Ciuc principalele categorii de grupuri-țintă în cazul proiectelor sunt: organizațiile non-guvernamentale al căror sediu este în Miercurea Ciuc, și își desfășoară activitatea în Municipiul Miercurea Ciuc și/sau beneficiarii proiectelor sunt persoane din municipiul Miercurea Ciuc.

Publicul țintă se referă la /organizațiile care sunt potențial interesate de mesajul transmis despre program, proiect sau activitate. Privind faptul îndubitabil, că Municipiul Miercurea-Ciuc este o localitate de importantă regională privind viața culturală a cetățenilor din Zona Ciucului, chiar și din alte meleaguri ale Județului Harghita, municipalitatea trebuie să găsească noi modalități de colaborare privind acest domeniu cu Consiliul Județen Harghita, chiar prin înființare de instituții comune, organizare de manifestații bilaterale, etc.

Primăria Municipiului Miercurea Ciuc finanțează proiecte care se încadrează în următoarele categorii¹⁸:

I. Programe culturale

1. Programe pentru copii: activități ocazionale sau cu regularitate pentru copii preșcolari și școlari din ciclul primar și gimnazial. Se vor finanța programe care vizează petrecerea timpului liber în mod educativ, cultivarea aptitudinilor, activitățile educative, meșteșugărești, organizarea caselor de joacă.
2. Programe pentru păstrarea tradițiilor: programe organizate ocazional sau cu regularitate, non- profesioniste, de păstrare a tradițiilor: muzică și dans popular, activități meșteșugărești, precum și sprijinirea programelor care vizează prezentarea zestrei populare.
3. Programelor de muzică contemporană: organizarea concertelor, spectacolelor de muzică contemporană.

¹⁷ ORDONANTA nr. 51 din 11 august 1998 (*actualizata*) privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale**)

¹⁸ Anunț public concurs de proiecte culturale și de tineret pentru anul 2014

Municipiul Miercurea Ciuc sprijină organizațiile care au ca scop promovarea relațiilor culturale în domeniul muzicii – muzică contemporană, muzică corală, fanfară, etc.

4. Artă plastică și fotografică și de film: programe, publicații, expoziții – co-finanțarea activităților de organizare, editare cataloage, festivaluri etc.

II. Programe de educație ecologică și de istorie locală: programe ecologice și drumeții având scopul de educație ecologică și de conștientizare a valorilor mediului înconjurător, respectiv cunoașterea pe teren a florei și faunei specifice zonei. Programe și excursii tematice având ca scop cunoașterea valorilor și obiectivelor cultural - istorice ale zonei Ciuc.

III. Programe școlare extracurriculare de aprofundare a cunoștințelor, și participare la concursuri pe obiecte: programe școlare extracurriculare având ca scop aprofundarea cunoștințelor, cultivarea talentelor, pregătirea elevilor pentru concursuri școlare, organizarea de concursuri școlare și de cercuri tematice pe diverse discipline sau interdisciplinare.

IV. Programe culturale de colaborare cu orașe înfrățite: conferințe, spectacole corale, spectacole de dans și de teatru, festivaluri, simpozioane, târguri organizate în colaborare cu orașele înfrățite.

V. Nevoi culturale de urgență

VI. Organizarea zilelor școlilor: co-finanțarea activităților legate de zilele unităților publice de învățământ. Pot participa la concursul de proiecte: fundațiile, asociațiile care funcționează lângă școlile din Miercurea Ciuc.

VII. Organizarea programelor /proiectelor de tineret, care să atragă tinerii din oraș într-o activitate educativă, distractivă, de competiție.

Ameliorarea finanțării în ultimii ani a fost posibilă datorită îmbunătățirii cadrului legislativ (spre exemplu – Legea nr.350/2005*actualizată în 2008 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, Ordonanța nr.51/2008 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale).

Politicile culturale locale trebuie să permită schimbul de idei și bune practici, reafirmarea culturii ca factor de dezvoltare durabilă și coeziune socială.

În anul 2010 a fost elaborată metodologia de finanțare și ghidul pentru decontarea proiectelor, iar în anurile următoare a fost îmbunătățit și completat cu idei practice. Ghidul pentru decontarea proiectelor are la bază cadrul legislativ - legea nr. 350/2005 și ordonanța nr. 51/2008, respectiv experiențele Municipiului Miercurea Ciuc în acordarea finanțării nerambursabile.

5. Evenimente culturale

Pentru a populariza orașul și pentru a oferi cetățenilor o gamă largă de programe culturale Municipiul Miercurea Ciuc organizează sau participă ca partener, în general în fiecare an la următoarele evenimente culturale:

5.1. Programe prioritare, tradiționale, în colaborare cu alte instituții

5.1.1.Înmormântarea farșangului

Înmormântarea Fărșangului este un eveniment de o zi, la care participă cetele păstrătoare ale datinilor populare din județul Harghita, unde aceste tradiții s-au păstrat de-a lungul anilor sau au fost reînviolate. Acest eveniment județean a fost organizat pentru prima dată la Miercurea Ciuc, în 1993. În mod tradițional, evenimentul se desfășoară în sâmbăta care precede Lăsața Secului. Cetele păstrătoare ale tradițiilor „înmormântează iarna” în satele lor în duminica următoare, la intrarea în post sau de Miercurea Cenușii. Locul desfășurării se

schimbă de la an la an. În fiecare an, un alt grup acceptă rolul de gazdă. În anul 2009 gazda a fost Miercurea Ciuc, Cioboteni și Șumuleu Ciuc, în anul 2010 gazda evenimentului a fost Sâncrăieni, în anul 2011 a fost Remetea, iar în anul 2012 Ocna de Jos, în anul 2013 în Ciceu. În anul 2014 a fost organizată la Ciucsîngeorgiu sat Armășeni¹⁹.

Sunt prezenți reprezentanții din Miercurea Ciuc, Cioboteni, Ocna de Jos, Ciceu, Sâncrăieni Ciuc, Sânsimion, Armășeni, Cioboteni, Bârzava, Plăieșii de Jos, Sândominic, Ditrău, Remetea, Vlăhița și Lăzarea. Pe parcursul evenimentului cetele defilează pe străzile principale ale localității și prezintă tradițiile din satele lor. Bocirea carnavalului și arderea păpușilor are loc, de obicei, în centrul localității. Această tradiție constituie un bun prilej pentru prezentarea datinilor legate de perioada de carnaval și, în același timp, este un bun prilej pentru întâlniri și adâncirea dialogului cultural.

5.1.2. 15 Martie, sărbătoarea națională a maghiarilor de pretutindeni

Cocardă, Poem Național (poezie cu semnificație istorică profundă scrisă de poetul Petőfi Sándor), Táncsics Mihály, Cafeneaua Pilvax, Petőfi Sándor, Jókai Mór, Vasvári Pál, Tipografia Landerer, Cele 12 puncte, Muzeul Național, revoluție, tinerii din martie, libertate... sunt cuvinte care, în timp, au căpătat o rezonanță aparte și reprezintă pentru toți maghiarii aceleași lucru: cea mai frumoasă sărbătoare națională a lor, sărbătorirea revoluției de 15 martie 1848. Acest moment a devenit un simbol, simbolul prezervării libertății cucerite și recuperarea libertății pierdute. Maghiarimea sărbătorește acest moment istoric încă din 1860 și a constituit o veritabilă sărbătoare națională, indiferent cum a fost ea percepută de diferitele regimuri politice. Asemeni tuturor localităților din Bazinul Carpatic, această zi este comemorată și în Miercurea Ciuc, an de an, atât în centrele și instituțiile culturale sau școlile din oraș, cât și în piețele publice.

Organizatorii manifestațiilor comemorative sunt Consiliul Local Municipal Miercurea Ciuc, Primăria Miercurea Ciuc în colaborare cu alți parteneri.

În general sunt organizate următoarele evenimente:

- pentru popularizarea manifestărilor sunt comandate afișe, invitație, pliante – tehnoredactare, tipărire și distribuire
- programul festiv organizat de către elevii și profesorii școlii Generale „Petőfi Sándor”
- program festive organizate de către Fundația Liceului De Artă Nagy István,
- program artistic, cuvântări și depuneri de coroane la statuia Gál Sándor
- defilare pe traseul Piața Gál Sándor – Piața Cetății (Piața Gál Sándor, Piața Libertății, B-dul Timișoarei, Piața Cetății)
- parada husarilor
- moment comemorativ și depuneri de coroane la statuile revoluționarilor Petőfi Sándor și Nicolae Bălcescu
- spectacol cultural de gală
- pentru archivare evenimentele sunt înregistrate audio-video.

5.1.3. Ciclul de prezentări în cadrul programului „De la descălecarea până la UE”

În anul 2006, la inițiativa organizației orășenești UDMR și a Consiliului Local Miercurea Ciuc a luat ființă suita de prelegeri și prezentări pe tema originilor secuiești, a locuitorilor acestor ținuturi, a aprofundării înțelegerii istoriei proprii, a propagării într-un

¹⁹ <http://www.ccenter.ro/main.php?m=5>

mediu cât mai larg și cât mai primitiv a valențelor culturale ale acestor ținuturi. Programate ca și foruri deschise pentru publicul doritor de cunoaștere, siuta de expoze tratează și chestiunile legate de multiplele posibilități ce se prefigurează pentru comunitatea locală-regională în ceea ce privește viitorul trăibil, sau posibilitățile ce se impun pe planul autogovernării culturale, a autonomiei locale prin prisma drepturilor deja existente, sau care trebuiesc încă dobândite /cunoscute. Ciclul de prezentări a ajuns deja la 120 de ediție.

5.1.4. *Seria de Concerte Orchestrei de Cameră Ciuc*

Asociația Orchestra de Cameră Ciuc organizează concerte simfonice pe parcursul anului, perioada cea mai activă fiind în perioada de Advent. Se propune organizarea unui festival George Enescu – Bartók Béla, fiind două mari personalități romane și maghiare, care la rîndul lor au fost și buni prieteni.

5.1.5. *Festivalul de Jazz*

În anul 2015 va fi organizat ediția VII-a a Festival de jazz al ținutului Secuiesc. Programul în general durează 3 zile.

Festivalul este în primul rând o cerere a spectatorilor care datorită trend-urilor actuale percep acest gen de muzică, ca pe o delicată rară întâlnită. Foarte important este contactul muzical între spectatori și muzicieni deoarece este o muzică a căror măiestrie au tot dreptul să se facă cunoscuți. Acțiunea este un simbol al culturii iar continuitatea desfășurării an de an va înscrie municipiul Miercurea Ciuc pe lista celor ce se ocupă cu activități de o asemenea calitate muzicală.

5.1.6. *Ziua Celor O Mie Fete Secuiene*

Manifestarea cultural-tradițională Ziua Celor O Mie de Fete Secuiene a fost inițiată de către Domokos Pál Péter în 1931 în vederea asigurării trăinicieii portului popular secuiesc și a credinței creștine. În pofida faptului, că valurile schimbărilor generate de istorie au trecut și peste acest ținut, dar și peste portul specific, acesta din urmă a fost salvată, valorile ei fiind transmise din generație în generație. Rezistând diferitelor intemperii ale istoriei – Ziua Celor O Mie de Fete Secuiene a fost interzisă în perioada comunismului –, manifestarea a căpătat amploare după revoluția din 1989, fiind o prezență culturală constantă an după an.

În ultimii ani la această manifestare culturală destinată prezervării și transmiterii din generație în generație a culturii tradiționale populare secuiești au participat într-un număr din ce în ce mai mare ansamblurile de dans populare din regiunea Harghitei, Covasnei

Organizatorii evenimentului în fiecare an fac un apel către fiecare comunitate secuiească de păstrarea a tradițiilor populare strămoșești, către fiecare concetățean care posedă straie populare secuiești să participe la Ziua Celor o Mie de Fete Secuiene, și ca prin prezența lor să contribuie la îndeplinirea dezideratelor acestei zile alese: transmiterea neștirbită a acestei moșteniri populare specifice din tată în fiu.

Obiectivul general al acestui eveniment este promovarea portului și obiceiurilor populare secuiești. În lumea dominată din ce în ce mai mult de globalizare, primesc o atenție crescândă valorile cultivării tradițiilor, a salvării culturii proprii, care este una dintre factorii ce decid păstrarea identității naționale. Aceste deziderate, tendințe sunt evidențiate și sprijinite nu numai de diferitele comisii și organizații de specialitate din cadrul Uniunii Europene, dar au fost și tematica conferinței mondiale UNESCO din 2007, care a atras atenția asupra culturilor ce se sting pe zi ce trece în toate țările globului. Cultura tradițională a ținutului Secuiesc dispune de multe elemente ce nu pot fi corelate cu conduita de viață specifică secolului XXI, dar au rostul și rolul lor bine definit în viața de zi, cu zi a locuitorilor acestor ținuturi. Un exemplu grăitor în acest sens este Ziua Celor O Mie de Fete Secuiene, care este organizat în mod regulat în ultimii douăzeci de ani, unde organizatorii au în primul

rând în vedere prezentarea porturilor populare secuiești, cu precăderea a frumuseților portului popular specific, și nu caracterul de festival al evenimentului.

Piese de îmbrăcăminte ale portului popular secuiesc – care diferă în funcție de regiune, vârstă, și ocazia pentru care este purtată (diferite sărbători) – au fost confecționate până la sfârșitul secolului XIX în familie, de către membrii acesteia. Astfel au fost perpetuate formele, motivele tradiționale, care de fapt au fost și oglinda statutului social al membrilor de familie. În prezent întregul port, sau piese ale sale sunt moștenite de către tineri de la bunici, sau eventual cumpărate în timpul târgurilor meșteșugărești. Frumusețea portului derivă din armonia îmbinării materialelor naturale întrebuințate și a multitudinii de forme ornamentale folosite.

Obiectivul acestei manifestări proprii este: promovarea portului popular secuiesc, a credinței creștine și promovarea ținutului Secuiesc precum întărirea spiritului comunitar .

5.1.7. Festivalul Muzicii Vechi

Festivalul de Muzică Veche este manifestarea cea mai veche de acest gen din țară, fiind inițiată de acum 30 de ani. Cu excepția celor 4 ani (1986-89), când organizarea a fost interzisă, prezenta succint un for al muzicienilor din țară și o posibilitate pentru schimb de experiențe cu artiști din Europa de Vest. Datorită festivalului a dezvoltat cultivarea muzicii vechi în țară, s-au înființat ansambluri de muzică veche și de dans istoric, au fost prezentate concerte în premieră în țară, s-a întărit educația muzicii vechi. Festivalul este membru al Rețelei Europene a Festivalurilor de Muzică Veche cu sediul în Lyon, Franța. În anul 2010 a fost jubileul de 30 de ani a înființării festivalului.

Scopul programului este creșterea prezenței muzicii istorice autentice în viața culturală românească prin interpretarea muzicii perioadelor medievale, renaștentiste și baroce, pe instrumente de epocă și prezentate în coregrafia și costumația de epocă. Festivalul oferă posibilitatea de educație și de schimburi de experiență pentru muzicienii din țară și străinătate.

Este cel mai vechi festival, cu un nivel profesional înalt, cu un repertoriu diferit de festivalurile din țară. Această manifestare a păstrat caracterul artistic fără să devină un carnaval. Intrarea la concertele festivalului este gratis, facilitând accesul publicului la programe.

Muzica veche lipsește cu desăvârșire din educația formală națională, cursurile organizate în cadrul festivalului pot asigura formarea profesională a muzicienilor în acest domeniu. Cursuri de măiestrie se mai organizează în țară în cadrul festivalurilor, dar specializarea acestora se deosebește de cele organizate în Ciuc. De aceste cursuri sunt interesați muzicieni din țară și din străinătate. În primul rând oferă un mare avantaj pentru liceenii din județul Harghita, însemnând posibilitatea unică în județ pentru învățarea acestui stil de interpretare.

5.1.8. Turul Ciclist al ținutului Secuiesc

Turul Ciclist al Ținutului Secuiesc este prezent și în calendarul competițiilor Uniunii Internaționale de Ciclism. Evenimentul este organizat de Consiliul Local Municipal Miercurea-Ciuc, Consiliile Județene, de Primăriile Municipiilor din Ținutul Secuiesc, de Direcția pentru Sport a Județului Harghita, Tușnad Cycling Team, Intersport etc. Sponsorul principal este de obicei Apemin Tușnad S.A. Competiția durează în general 3-4 zile. Organizatorii au propus să extindă evenimentul și să se adreseze în continuare sportivilor cicliști din țară și din străinătate, oferind posibilitate de participare la o competiție deschisă și cicliștilor amatori.

5.1.9. Diferite festivaluri de film

Festivalul Film.dok este un festival al filmelor documentare din România și Ungaria. Filmul documentar are valente unice în prezentarea realității și a faptelor, oferind imaginea autentică a României și Ungariei. Scopul festivalului este prezentarea ”temelor adevărate în filme adevărate”.

Festivalul din anul 2011 a fost ediția 7.-a (al 5.-lea care a fost organizat în Municipiul Miercurea Ciuc), în anul 2012 din cauza lipsei fondurilor a fost organizat numai un Retro Film.dok, din lucrările premiate din anii trecuți.

One World – Festivalul de filme documentare – organizat în luna noiembrie a anului 2013.

Festivalul One World popularizează actul creator al filmului documentar, iar prin tematica înnoită an de an prezintă cele mai importante probleme ale drepturilor omului din prisma documentariștilor lumii. Acest festival inițiat de fostul președinte ceh, Vaclav Havel are ca scop promovarea și răspândirea în lume printre tineri a filmelor documentare închinată problematicii drepturilor omului în speranța că se vor forma colectivități active sensibile la probleme sociale, dornice să facă ceva pentru îmbunătățirea lumii.

Le Festival des Tres Courts – Festival de film Tres Courts - din 1991 Festivalul internațional Très courts difuzează filme sub 3 minute simultan în toate colțurile lumii. Este o ocazie excelentă pentru cineștii amatori sau profesioniști, studenții la film și arte vizuale, sau pentru cei care au pur și simplu o idee genială pe care doresc să o arate lumii întregi, să își demonstreze talentul. Pentru a înscrie un film în competiție, principala regulă este durată: maxim 3 minute. Toate genurile sunt acceptate : ficțiuni, documentare, animație, filme realizate cu telefonul mobil.

Festivalul Internațional de Film Transilvania – TIFF, a fost organizat la sfârșitul lunii iunie 2013. Festivalul are ca scop promovarea artei cinematografice, prezentarea celor mai importante filme ale momentului, după criterii ce țin de originalitatea subiectelor și forța imaginilor. Este un festival al viziunilor proaspete și pline de imaginație, din care organizatorii au reușit să facă un eveniment cultural de ținută.

5.1.10. Campionat de atelaj canin

Una dintre cele mai spectaculoase discipline sportive dintre sporturile netradiționale de iarnă a regiunii Ciucului este concursul de sănii trase de câini provenind din America de Nord. Yukon S.E. din Miercurea Ciuc organizează în mod regulat din 2005 campionatul de sănii trase de câini, dacă condițiile de meteo sunt adecvate.

Grupurile care se înscriu la concursul pe mai multe etape, pe lângă concursul tradițional de cursă de fond pot să-și măsoare puterile în probe de sprint și de tragere de povară.

5.2. Alte programe

- programul de patinaj și înot pentru școlari
- programe anuale privind promovarea valorilor familiale;
- programe culturale în colaborare cu orașe înfrățite;
- seminare și conferințe;
- diferite târguri și expoziții (ex. Csik-Expo etc.)
- diferite tabere pentru copii;
- diferite festivaluri (ex. festivalul de chitară clasică);

- diferite zile tematice (ex. Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, Ziua Lirei Maghiare, Ziua Națională a României, Ziua Internațională a Romilor etc.)
- Concert simfonic cu ocazia Anului Nou;
- diferite tabere de creație.

5. 2. Programe proprii a municipalității

5.2.1. Zilele Municipiului Miercurea Ciuc

Un eveniment cu prioritate în viața culturală și de timp liber a orașului Miercurea Ciuc este sărbătoarea municipiului. Începând din 1998, cele 3-4 zile cuprinse în calendarul acestui eveniment oferă posibilități de recreere pentru fiecare locuitor din oraș. În primul sfârșit de săptămână al lunii august.

Programul conține următoarele elemente tradiționale:

- concursuri sportive: fotbal, tenis cu piciorul, concurs de automodelism etc.;
- inaugurarea diferitelor expoziții sau lansare cărți;
- concertul Orchestrei de Cameră Ciuc;
- concertul fanfarei
- expoziție și târg de meșteșuguri populare;
- expoziție filatelică pentru copii: Martinel;
- expoziția Clubului de Foto Prisma;
- perete de escaladă;
- spectacolul Teatrului Csíki Játékszín;
- spectacolul Ansamblului Național Secuiesc Harghita;
- Festivalului Cartofului;
- concerte;
- Supermaratonul Secuiesc Apemin Tușnad
- Festivalul de ritm și percuție DOB-BAN

În cadrul Zilelor Municipiului Miercurea Ciuc organizatorii continuă șirul evenimentelor inițiat în 2004, și anume, prezentarea marilor artiști plastici locali.

Pe lângă programele sale tradiționale, oferta Zilelor Municipiului Miercurea Ciuc include concerte, programe pentru copii cu Casa de joacă „Pörgettyű” și Fundația Talentum, ateliere de meșteșuguri tradiționale, târguri și focuri de artificii.

Tradiționalul Festivalul Cartofului în cadrul Zilelor Municipiului Miercurea Ciuc – este un concurs de gătit, o întrecere amicală care oferă prilejul locuitorilor orașului de a-și etala talentele și creativitatea culinară prin pregătirea unor bucate tradiționale sau proprii, pregătite preponderent din cartofi.

5.2.2. Concursul „Ziua Europei”

Municipiul Miercurea Ciuc începând din anul 2007 până la anul 2010 a organizat concurs cu ocazia „Zilei Europei”, care a avut loc în general în 9 mai, în sala de consiliu al Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc, și au participat echipele liceelor din municipiu.

5.2.3. Ziua internațională a copilului

Ziua internațională a copilului este sărbătorită pe data de 1 iunie în fiecare an. De obicei aceasta este marcată prin poezii spuse de copii, sunt organizate diferite case de joacă, concerte pentru copii, petreceri, diferite acțiuni unde sunt implicați sau sunt dedicate copiilor.

5.2.4. Gala Teatrului Csíki Játékszín

Acordarea premiului pentru cea mai populară actriță și cel mai popular actor este deja o tradiție încă din anul 2006, iar în anul 2010 a fost introdus și premiul celui mai apreciat coleg din stagiunea teatrală respectivă.

5.2.5. Ziua Apei Minerale – Harghita Băi

Începând de la anul 2009, Biroul de informare turistică , Info – Ciuc Harghita – Băi organizează în fiecare an festivalul ” Ziua Apei Minerale Harghita – Băi . Scopul festivalului este promovarea stațiunii Harghita – Băi.

5.2.6. Comemorarea Martirilor de la Arad

Comemorarea Martirilor de la Arad este organizat în fiecare an la data de 6 octombrie. Acțiunile organizate: discursuri ceremoniale și recitare. Obiective: comemorarea executării celor 13 generali ai Revoluției de la 1848–1849.

5.2.7. 23 Octombrie, comemorarea revoluției ungare din 1956

Maghiarii de pretutindeni comemorează ziua de 23 octombrie, ziua eroismului și curajului față de dictatura comunistă. În 1956, tinerii maturizați în comunism, alături de muncitori și intelectuali, au pus mâna pe arme și au luptat împotriva supraputerii sovietice. Ei, de fapt, au urmat exemplul luptătorilor pentru libertate din 1848. Nu era doar un simplu act de curaj, ci mai degrabă o responsabilitate uriașă pentru propria lor viață, pentru țară, familie și viitor.

Festivitatea de comemorare, de obicei are loc în Piața 1956, la Monumentul Gloria Victis ridicat în 2006. Organizatorii evenimentului, Primăria Municipiului Miercurea Ciuc, Asociația Foștilor Deținuți Politici din Județul Harghita și Consatul General al Republicii Ungare aduce un omagiu față de eroii revoluției.

5.2.8. Șir de evenimente cu ocazia Adventului

Prima duminică a timpului Adventului înseamnă aprinderea primei lumânări de pe coroana uriașă amplasată în piața din centrul orașului Miercurea Ciuc. Odată cu aprinderea primei lumânări, se aprind și luminile de sărbătoare în tot orașul și pomul de Crăciun se arată în splendoarea lui. În pregătirea pentru Crăciun, așteptarea pe care o celebrăm în perioada Adventului este unic, iar etapele acestei așteptări sunt legate între ele. Este o perioadă de pregătiri, de așteptare, de speranță a cărei caracter sacral este dată de *rorate*, slujba religioasă din zori. Intimitatea legată de sărbătoarea de Advent a inspirat mai multe generații de artiști, astfel și pe muzicienii Orchestrei de Cameră din Miercurea Ciuc. Orchestra, conform tradiției, accentuează frumusețea perioadei de patru săptămâni de Advent, petrecută în așteptare și pregătire, prin prezentarea unei serii de concerte.

5.2.9. Concursul de împodobirea a pomilor de crăciun

Concursul de împodobirea a pomilor de crăciun în anul 2012 a ajuns la ediția XVI. La concurs au participat 10 elevi din școlile elementare din oraș. Echipele au participat numai cu decorații făcute de ei înșiși, nu a fost permisă folosirea decorațiilor cumpărate.

Au avut la dispoziție aproximativ o jumătate de oră pentru împodobirea bradului. Brazilii împodobiți au fost evaluați conform criteriilor juriului, după care a avut loc festivitatea de premiere. Concursul a contribuit la crearea atmosferei de Crăciun.

În 2012 au participat numai 4 școli, interesul pentru acest eveniment s-a scăzut, având în vedere acest factor în anul 2013 concursul nu a fost organizat.

5.2.10. Alte activități

- sprijinirea editării de cărți, materiale informative pentru pelerinajul de Rusalii;
- diferite manifestări comemorative;
- festivaluri de teatru pentru copii etc.
- alte momente culturale

III. Bilanțul analizei - Analiza SWOT

În urma analizei SWOT realizată pentru sfera culturală din municipiul Miercurea Ciuc putem identifica influența mai multor categorii de factori care acționează atât la nivel intern – afectând în totalitate sfera culturală sau numai unele domenii specifice, precum și mai multe categorii de factori externi sferei culturale – a căror acțiune nu poate fi controlată de acesta.

MEDIUL INTERN	
Puncte tari (STRENGTHS)	Puncte slabe (WEAKNESSES)
Multitudinea instituțiilor culturale (teatru, ansamblu, muzeu, galerii de artă, școală de artă, bibliotecă) – care asigură o ofertă culturală permanentă	Focalizarea exclusivă asupra culturii „instituționalizate”; Neincluderea populației din zonele rurale în aceste activități.
Multitudinea ofertelor culturale;	- Cunoașterea insuficientă a nevoilor culturale ale populației datorită lipsei studiilor sociologice sau de marketing; - Monotonitatea, unilateralitatea programelor culturale, lipsa unor genuri
- Multe evenimente sunt bazate pe păstrarea și conservarea tradițiilor populare; - Promovarea meșterilor populari în târguri locale.	- inexistența unei baze de date privind artiștii și meșterii populari din zonă.
Existența unor evenimente majore emblematică – brand al municipiului Miercurea Ciuc (Ziua Celor O mie Fete Secuiene, Festivalul Film.dok)	Infrastructura de informatică neadecvată, lipsa interfețelor online (de ex. interfață online pentru proiecte)
Implicarea domeniilor din afara culturii	Lipsa inițiativelor de cercetare și

(ex. Festivalul cartofului - gastronomie și cultura)	dezvoltare în domeniile culturii.
- Existența unui valoros potențial dedicat actului cultural și artistic, - Prezența multor artiști (artiști plastici, muzicieni, actori, artiști amatori etc.),	- Lipsa interesului publicului larg pentru cultură, audiență redusă pentru unele evenimente culturale în raport cu dimensiunile orașului; - Lipsa unor programe de formare profesionistă dedicate specificității sferei culturale;
Existența unui turism religios destul de important, cu efect economic, social, cultural;	Insuficienta punere în valoare a patrimoniului cultural imaterial în contextul formelor noi de turism – agroturism, turism religios, turism ecologic, turism cultural etc.;
Existența unei centru pentru tineret	Neavând personal, este dat în folosință pentru Asociația Caritas – Asistență Socială;
Sprijinirii inițiativelor din sfera ONG și a activităților bazate pe voluntariat având ca scop conservarea valorilor populare locale; (asigurarea diferitelor spații, asigurarea diferitelor publicații)	
Existența facilităților de sport - piscină municipale, patinoar de gheață, Arena de sport „Eröss Zsolt”, alte săli de sport.	- Pierderea sau degradarea materială sau spirituală a unor opere ale patrimoniului comunitar; - Insuficiența promovare a valorilor de patrimoniu; - starea de degradare a anumitor edificii și case de cultură;
Clădirea cinematografului este reabilitat, clădirea Casei de Cultură a Sindicatelor este achiziționat.	- lipsa personalului și a posibilităților de a funcționa ca instituție publică. - Exploatarea neoptimizată a spațiilor de cultură existente;
Existența unui patrimoniu cultural material (mobil și imobil) și patrimoniu cultural imaterial bogat și divers;	Necesitatea întreținerii și reabilitării clădirilor.
Existența spațiilor de expoziție – (Galeria de pe strada Kossuth, Galeria de artă Nagy Imre)	- Eficacitatea redusă a programelor de educație pentru artă, oglindită în nivelul redus al consumului în domeniu; - Lipsa unor măsuri de suport pentru tinerii creatori – ateliere și spații de creație

	și repetiție, spații de difuzare/expunere, fonduri pentru producție, turnee și mobilitate, resurse de documentare specializate și actualizate
Existența unui număr mare de creatori activi și a unor nuclee puternice de creatori din toate generațiile, cei mai mulți fiind absolvenți ai Liceul de Artă Nagy István	- Nu există resurse pentru susținerea tinerilor creatori, nu sunt folosiți la justa lor valoare absolvenții Liceului de Artă, care după terminarea liceului dispar din peisajul cultural - Neatractivitatea carierei de cadru didactic din cauza salariilor mici pentru tineri. - Colaborarea redusă pentru formarea practică a studenților în organizații culturale. - Lipsa unei parteneriat real între mediul educațional și cel cultural; - Insuficiența spațiilor pentru desfășurarea programului educațional în condiții optime.
Formare de artiști amatori în școala Populară de Artă	-
Multitudinea instituțiilor de învățământ superior	- Inexistența unei Facultăți cu profil cultural.
Reabilitarea și modernizarea mofetei de la Harghita Băi este în curs	Rezervele de ape minerale situate pe teritoriul municipiului nu sunt protejate.
Izvoarele de ape minerale existente la Harghita – Băi sunt amenajate	
Proiecte (finanțare nerambursabilă pentru ONG-uri)	
Există un sistem de finanțare nerambursabilă pentru ONG-urile (existența unui cadru legislativ complet și coerent de reglementare pentru sistemul de finanțare nerambursabilă)	Dificultăți în decontarea programelor / proiectelor finanțate; Valoarea educativă a programelor culturală nu este optimizată.
Existența instrumentelor financiare alocate din bugetul local puse la dispoziție de autoritățile locale prin aplicarea legislației ce sprijină finanțarea sectorului organizațiilor neguvernamentale. (buget anual alocat care până la 2013 a crescut decent, dar în anul 2014 a micșorat referitor la anul 2013)	Nivelul redus al bugetelor alocate sectorului cultural

Instituții subordonate consiliului local	
Folosirea metodelor online pentru popularizarea instituției, programelor culturale. Existența website-urilor propriu (http://www.csikijatekszin.ro, http://hargitatanc.ro, http://csikimuzeum.ro/) Instituțiile au profil facebook (teatrul, ansamblul, muzeul).	- Generația facebook nu este abordată intensivă, nu sunt elaborate jocuri de internet pe tematica diferitelor activități culturale, lipsă de timp pentru prelucrarea diferitelor comentarii. - Website-urile nu sunt accesibile în limbi străine; - Calitatea redusă a serviciilor oferite de muzee/ansamblu/teatru turiștilor străini prin lipsa de materiale promoționale traduse sau mijloace moderne de traducere.
Au identitate vizuală	Nu există publicații în limbi străine.
Realizarea de parteneriate public-privat, în scopul înnoirii și diversificării ofertei culturale;	Numărul redus al evenimentelor în genul porți-deschise.
Proiectul managerial pentru perioada 2014-2020 este elaborat (teatrul, ansamblul, muzeul).	-Nu sunt elaborate concepte și proiecte culturale, priorități pe întreaga perioadă de instituțiile subordonate.
1. Teatrul	
- existența unei tradiții teatrale locale puternice și a unui public de teatru de calitate; - deschiderea artistică pentru proiecte novatoare în creația teatrală; - modulul „teatru de păpuși”, care și-a dovedit valoarea prin spectacole de calitate.	Folosirea spațiilor în comun. - posibilități de angajare a personalului îngreunat, salarii la nivel de salariu minim brut la majoritatea artiștilor. - Migrarea personalului de la o instituție la alta, sau părăsirea definitivă a meseriei.
2. Ansamblul	
Utilizarea spectacolului ca instrument de păstrare a identității culturale și de promovare a diversității;	Lipsa unui spațiu propriu adecvat pregătirii și prezentării spectacolelor (lipsa unei clădiri, independentă de Teatrul Csíki Játékszín) - posibilități de angajare a personalului îngreunat, salarii la nivel de salariu minim brut la majoritatea artiștilor. - Migrarea personalului de la o instituție la alta, sau părăsirea definitivă a meseriei.
3. Muzeul	
Existența unui patrimoniu cultural mobil bogat și divers (bogată colecție de artă plastică)	Inexistența fondurilor pentru achiziționarea de noi opere de pictură, de grafică și de sculptură;
4. Editura Csíkszereda	

Existența publicațiilor proprii. • magazinul de programe szereda.Origo, ziarul Csíkszereda” și „Miercurea Ciuc”, serialul „Útravaló”	Nu are personal propriu, personalul biroului cultural este supra solicitat.
Existența unui instrument de informare centralizat (Calendarul evenimentelor) privind datele calendaristice ale evenimentelor culturale;	
MEDIUL EXTERN	
Oportunități (OPPORTUNITIES)	Amenințări (THREATS)
Formarea unor parteneriate public-private în jurul unor inițiative sau proiecte;	Accentuarea discrepanței dintre producția culturală și nevoile și interesele publicului, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate
Oportunitate de colaborare strânsă cu societatea civilă - numărul mare și importanța programelor derulate de fundațiile active;	Finanțarea programelor - schimbarea sistemului de finanțare și a legislației în vigoare care reglementează finanțările nerambursabile acordate societății civile
Oportunitatea reabilitării instituțiilor de cultură (ex. Casa de cultură Cioboteni) și dotarea lor cu echipamente de specialitate necesare derulării activităților multiple, respectiv în vederea asigurării accesului la evenimentele cultural-artistice a comunității locale;	Intervenția necontrolată a populației asupra clădirilor de patrimoniu prin distrugerea, deteriorarea sau transformarea lor.
Potențial ridicat pentru atragere de noi consumatori cultural din mediu educațional	Colaborare inefficientă între mediul educațional și cel cultural în vederea promovării educației culturale prin patrimoniu, astfel încât tânăra generație să cunoască și să respecte valorile patrimoniului cultural local.
Potențialul de dezvoltare a turismului cultural. Punerea în valoare a obiectivelor culturale cum sunt: Casa Memorială Nagy Istvan etc în vederea dezvoltării turismului cultural	Colaborare și comunicării inefficientă între mediul cultural, economic și de turism care să valorizeze patrimoniul ca suport al dezvoltării economice a unor colectivități locale;
Existența unor parteneriate internaționale – orașe înfrățite, parteneriate instituționale – care pot fi fructificate pentru promovarea culturii în străinătate și pentru aducerea în municipiu a unor evenimente artistice internaționale de calitate.	Vitalitatea tradițională slabă a regiunii
Dezvoltarea turismului religios – „Calea lui Maria”	Riscul pierderii valorilor umane, religioase datorită procesului de urbanizare.

Bogăția în ape minerale - posibilități de exploatare în domeniul turismului și industriei	Suprafețe bioactive reduse în cadrul municipiului și slabă amenajare a acestora
Organizarea numeroaselor competiții sportive în municipiu (schi, maraton, tur de ciclist, șah, baschet, etc.)	Restricțiile de circulație pot aduce nemulțumirea locuitorii orașului
Exploatarea posibilități de practicare a sporturilor de iarnă (ex. exploatarea patinoarului de gheață)	Aglomerația patinoarului

Sumar

- prin finanțarea acțiunilor culturale realizare de ONG-uri este asigurată diversitatea culturală, totodată aceste acțiuni culturale contribuie la spirit comunitar;
- evenimente culturale tradiționale ale primăriei contribuie la întărirea spiritului comunitar, la interes față de semeni, față de comunitate. Aceste activități promovează orașul ca destinație turistică;
- diferitele legături culturale și economice (legături microregionale, orașele înfrățite) ajută la asigurarea diversității culturale;
- primăria sprijină publicațiile a căror scop este prezentarea și conservarea valorilor, tradițiilor locale;
- rolul orașului în creșterea atractivității regiunii are numai caracter ocazional, și acest rol este departe de optimizare;
- cultura necesită resurse financiare semnificative, dar rolul de generator de venit este încă neglijabil;
- în sistemul de finanțare nerambursabilă Municipiul Miercurea Ciuc sprijină următoarele inițiative de proiect: programe pentru copii, programe pentru păstrarea tradițiilor, programe de muzică contemporană, artă plastică și fotografică, programe de educație ecologică și de istorie locală, programe școlare extracurriculare de aprofundare a cunoștințelor, și participare la concursuri pe obiecte, programe culturale de colaborare cu orașe înfrățite și organizarea programelor /proiectelor de tineret și organizarea zilelor școlilor, seminarii științifice, programe în domeniul culturii antreprenorial -economice, IT.

IV. Priorități de dezvoltare

Printre pilonii strategiei culturale a municipiului găsim: întărirea spiritului comunitar, dezvoltarea culturii, ofertei culturale prin păstrarea tradițiilor, creare valori, dezvoltarea identității etnice.

Municipalitatea a renovat și redat circuitului cultural Cinematograful “Transilvania” precum a achiziționat Casa de Cultură a Sindicatelor. Problema este însă lipsa unei viziuni și programări culturale a acestor spații, ele fiind în prezent doar gazde ale unor evenimente propuse de diferite organizații sau instituții. Totodată persistă lipsa posturilor la municipalitate, din care cauză nu se pot înființa noi instituții culturale pentru administrarea clădirilor, nici instituțiile culturale existente nu au personal pentru deservirea acestor necesități. Se propune:

a. Preluarea și asigurarea funcționalității a “Casei de Cultură a Sindicatelor din Miercurea-Ciuc” prin înființarea unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară de utilități publice, cu următoarele principale atribuții:

Casa de cultură are, în principal, următoarele obiective de bază:

1. Organizarea și desfășurarea de activități cultural-artistice și de educație permanentă;
2. Conservarea și transmiterea valorilor morale, artistice și tehnice ale comunității locale și zonei Ciuc, ale patrimoniului național și universal;
3. Organizarea sau susținerea formațiilor artistice de amatori, de concursuri și festivaluri, inclusiv a participării formațiilor la manifestări culturale interjudețene, naționale și internaționale;
4. Organizarea sau susținerea activității de documentare, a expozițiilor temporare, elaborarea de monografii și lucrări de educație civică și informare a publicului;
5. Organizarea cercurilor științifice și tehnice, cultura mediului de afaceri, de artă populară și plastică; altele.
6. Organizarea și desfășurarea cursurilor de formare profesională continuă.
7. Pentru exercitarea acestor atribuții, casa de cultură inițiază și organizează proiecte sau programe culturale.
8. Orice alte activități care duc la dezvoltarea culturală, socială, economică, care au ca scop final creșterea calității vieții.

Prin realizarea acestor măsuri se pot atinge următoarele:

- Înființarea unei fanfare, asigurarea cadrului juridic și logisticii adecvate pentru funcționarea la un nivel artistic ridicat.
- Asigurarea unor studiouri de artă pentru artiștii plastici din zonă.
- Asigurarea spațiilor necesare pentru școli, ansambluri, grupuri de artiști, formații amatoare pentru repetiții și spectacol.
- Se poate asigura spațiu pentru activități privind diversificarea și întărirea culturii economice și antreprenoriale.
- Se poate asigura spațiu pentru Liceul de Artă.
- Se poate asigura sală de spectacole pentru satisfacerea nevoii culturale Zonei Ciuc.

b. Echipare și punerea în funcțiune a unui cinematograful 3D în municipiul Miercurea-Ciuc. Prin realizarea acestuia se ating următoarele:

- intensificarea turismului cultural, având în vedere că cel mai apropiat cinematograful este la 100 de km.
- găzduirea unor festivaluri.
- existența unui spațiu cu o acustică minunată pentru înregistrări audio-video, concerte clasice, spectacole de păpuși, alte spectacole și repetiții, expoziții, seminare, Work-Shop -uri.

4.1. Viziune și misiune

Viziune: Miercurea Ciuc, un spațiu cultural bazată pe tradiție, pe comunitate și comunitate bazată pe familii responsabile.

Familia este pilonul de bază a comunității. Doar comunitatea bazată pe familii responsabile este capabilă să-și protejeze tinerii și pe cei de vârstă a treia, pe cei mici și cei mari, doar comunitatea bazată pe familii responsabile poate să asigure adăpost pentru cei

nevoiași, pentru cei care sunt în situație grea. Fără familie responsabilă nu există comunitate, iar fără comunitate nu există nici urbe.²⁰

Misiune – dezvoltarea vieții culturale, bazată pe valori tradiționale

Municipiul Miercurea Ciuc încurajează participarea grupurilor pentru păstrarea tradițiilor în viața culturală, formarea și educarea tinerilor prin sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate, să păstreze și să valorifice bogăția patrimoniului cultural local și să formeze armonios tânăra generație, astfel încât cultura să contribuie la asigurarea unei calități superioare a vieții cetățenilor municipiului.

4.2. Propuneri și obiective prioritare

Prioritățile au fost identificate pe baza experiențelor și a colaborării cu societatea civilă existentă și activă în municipiul Miercurea Ciuc.

Recomandările propuse au la bază necesitatea valorificării unicității, atractivității patrimoniului zonei și întărirea spiritului comunitar.

Au fost definite următoarele obiective strategice majore:

1. cultura ca obiect pentru întărirea **spiritului comunitar** – oamenii înainte de toate;
2. protejarea, conservarea, restaurarea, recuperarea și valorificarea patrimoniului cultural material și imaterial (Conservarea patrimoniului cultural);
3. dezvoltarea condițiilor instituționale pentru opere culturale contemporane (**cultura contemporană**);
4. dezvoltarea ofertei culturale; cultură pentru fiecare cetățen din Zona Ciucului. (cultură deschisă);
5. consolidarea și prezentarea identității locale (creșterea atractivității).
6. Sprijinirea activităților sportive pentru o viață mai sănătoasă.

1. Spirit comunitar

Trebuie să ne concentrăm cu precădere la aspectele comunitare, fiindcă printre efectele urbanizării găsim alinerea, dezinteresul față de semenii, față de comunitate, față de treburile publice, culminând cu dezinteresul față de vecini și uneori chiar de familie. Trebuie să evităm toate metehnele comunităților mari, toate problemele orașelor cu populație prea numeroasă. Este necesar să facem timp pentru familie, pentru cunoștințe, vecini și prieteni, să ne asumăm un rol activ în viața comunitară și nu în ultimul rând să nu devenim captivii rutinei cotidiene. Pe acest tărâm ne-au fost și ne sunt parteneri devotați mișcările, asociațiile și fundațiile cu deschidere publică precum: Fundația pentru Parteneriat, Asociația Riehen, Caritas Alba Iulia, Asociația Handicapaților Fizici din Județul Harghita, Asociația Pörgettyű, Asociația Talentum, Asociația Authelp, composesoratele ș.a.m.d. Toate acestea și-au asumat un rol pe care Primăria putea să-și o asume, chiar cu eforturi susținute, doar parțial. Tocmai de aceea, aceste parteneriate sunt și rămân hotărâtoare și pe termen lung.²¹

Pentru a forma o comunitate, în locul megaconcertelor și festivalurilor impersonale, avem nevoie de evenimente, competiții și jocuri locale, de zile familiale, de întruniri cu iz și aspect regional organizate în ideea de a găsi numitorul comun.

Activități:

- dezvoltarea identității culturale a municipiului prin particularizarea festivalurilor, evenimentelor cu tradiție în municipiul Miercurea Ciuc (Ziua Celor O Mie Fete Secuiene, Festivalul Cartofului, Festivalul de ritm și persecuție – Dob-ban, Festivalul de Muzică Veche, Mini Jazz festival, Concertele Orchestrei de Cameră Ciuc, ciclul de prezentări în cadrul

²⁰Urbea în 2020 – Armonie între tradiție și progress (Viziunea UDMR pentru următorii opt ani)

²¹ Urbea în 2020 – Armonie între tradiție și progress (Viziunea UDMR pentru următorii opt ani)

programului „De la descălecare până la UE”, iluminatul festiv - aprinderea lumânărilor de advent etc.)

- sprijinirea acelor activități care au ca obiect prioritar de a sprijini dezvoltarea tinerilor pentru a avea o generație responsabilă, sănătoasă, care să nu cadă prada dependenței de substanțe nocive prin:
 - sprijinirea cultelor;
 - sprijinirea diferitelor ONG;
- Păstrarea identității maghiare prin manifestări ca:
 - 15 Martie, sărbătoarea națională a maghiarilor
 - ciclul de prezentări în cadrul programului „De la descălecare până la UE”;
 - pelerinajul de Rusalii;
 - sărbătorirea zilei 20. august, Ziua Sfântului Ștefan.
 - 23 Octombrie, comemorarea revoluției ungare din 1956;
- alte activități privind întărirea spiritului comunitar.

2. Conservarea patrimoniului cultural

Păstrarea autenticității patrimoniului local prin:

- Acțiuni de conștientizare a locuitorilor despre clădirile istorice cu privire la valoarea acestora, despre personalități locale (ex. diferite publicații ale Editurii Csíkszereda).
- Sprijinirea acelor activități școlare care au ca scop formarea comportamentului ecologic al copiilor, tinerilor și implicarea lor în acțiuni de protejare și promovare
- Conservarea patrimoniului cultural imobil prin reabilitarea clădirilor care sunt parte a patrimoniului cultural imobil.
- Promovarea patrimoniului cultural imaterial prin sprijinirea ONG-urilor care organizează diferite case de joacă, diferite programe pentru păstrarea tradițiilor;
- Păstrarea tradițiilor și promovarea creației populare prin organizarea sau sprijinirea manifestărilor ca:
 - înmormântarea farșangului;
 - Ziua Celor O Mie Fete Secuiene;
 - programele Ansamblului Național Secuiesc Harghita;
 - târguri tradiționale;
 - târguri artizanale și activități meșteșugăresc;
- Sprijinirea programelor de formare pentru tână generație în vederea însușirii tradițiilor prin:
 - Sprijinirea și organizarea inițiativelor workshopurilor, atelierelor de creație pentru elevi.
 - Sprijinirea programelor de tip educație extrașcolară pentru cunoașterea, păstrarea și valorificarea patrimoniului, în respect pentru moștenirea culturală.
- Arhivarea, documentarea manifestărilor proprii (fotografii, filmare).

3. Cultura contemporană

- sprijinirea mobilității artiștilor și a produsului cultural, prezentarea producțiilor culturale locale în alte localități din țară și străinătate;
- sprijinirea artelor, taberelor de creație pentru artiștii plastici (pictură, grafică, sculptură, etc.);
- sprijinirea diferitelor coruri, fanfară, ansambluri și formații;
- sprijinirea culturii contemporane prin finanțare nerambursabilă;

4. Cultură deschisă

Îmbunătățirea accesului publicului la valorile de patrimoniu local și dezvoltarea relațiilor de parteneriat între domeniul cultural, educațional și economic prin:

- organizarea de evenimente culturale pentru educația publicului;
- dialog și colaborare în producerea și promovarea unor festivaluri și evenimente emblematice pentru zonă;
- stimularea participării cetățenilor la actul cultural, prin asigurarea unui mediu cultural de calitate.
- asigurarea ofertelor culturale variate – programe sportive, case de joacă pentru copii, activități artisanale, diferite expoziții, diferite programe muzicale (diferite festivaluri, concertele orchestrei de cameră, etc.)
- editarea diferitelor cataloage care promovează municipiul Miercurea Ciuc:
 - catalog Csíkszereda, redactat în trei limbi maghiară, română și engleză;
 - catalog Csíkinfo / Info Ciuc;
 - magazinul de programe szereda.Origó;
- crearea și dezvoltarea sinergiilor între sectorul culturii și a altor sectoare socio – economice prin:
 - sprijinirea activităților, competițiilor sportive organizate în municipiul Miercurea Ciuc;
 - măsuri pentru dinamizarea vieții culturale a orașului pe timp de vară :
 - încurajarea realizării de evenimente culturale în spațiul public (pe stradă, în parcuri, în piețe), concerte, jocuri populare, spectacole de dans, divertisment, teatru, recitaluri de poezie;
 - dezvoltarea de programe culturale și educaționale pentru copii și tineri pe perioada vacanței (din acest motiv a fost inclus în programele prioritare, tradiționale, în colaborare cu alte instituții a taberei de copii organizat la Potiond)
 - sprijinirea programelor organizate în perioada vacanței a atelierelor de ceramică, teatru, poezie, muzică, etc.);
- promovarea activităților „verzi” prin sprijinirea ONG-urilor care au ca obiect protecția mediului;
- promovarea activităților privind întărirea culturii antreprenoriale -economice.

5. Creșterea atractivității

- Punerea în valoare a patrimoniului cultural ca element definitoriu al atractivității zonei;
- Conservarea, restaurarea patrimoniului cultural ca potențial produs pentru turismul cultural;

Activități:

- Modernizarea formelor de prezentare și expunere a bunurilor de patrimoniu cultural material mobil.
- Valorizarea obiectivelor de patrimoniu industrial ca posibile locații pentru manifestări culturale și artistice.
- ameliorarea relațiilor cu orașe înfrățite;

În ultimii ani am relansat relațiile cu orașele înfrățire prin intermediul generațiilor tinere. Câteva exemple: corul Liceului de Artă la Cegléd, micii hoceiști la Székesfehérvár și tinerii fotbaliști la Kaposvár. În paralel am progresat și în privința schimburilor culturale, dar și a colaborării în domeniul social.

Principalele mijloace de implementare vor fi cele reglementate de legislația în vigoare: subvenții, organizarea concursurilor de proiecte, colaborare mai strânsă cu societatea civilă, consultări publice, organizarea unor dezbateri publice în legătură cu nevoile culturale.

Investițiile în cultură și în educație sunt investițiile cele mai sigure în viitorul acestui oraș.

4.3. Plan de acțiune – generalități

Nr. crt.	Activitate / eveniment / program cultural	Obiective prioritare
1.	Diferite proiecte culturale, tineret, diferite activități extrașcolare etc. (finanțări nerambursabile)	- întărirea spiritului comunitar; - promovarea și păstrarea tradițiilor; promovarea valorilor culturale; - sprijinirea programelor organizate de asociațiile înregistrate în Mיעurea Ciuc; - organizarea programelor culturale de înaltă calitate; - formarea, educarea copiilor, tinerilor; - promovarea parteneriatelor și colaborării între ONG-uri.
2.	Înmormântarea fărșangului	menținerea tradițiilor în comunitate; prezentarea și susținerea tradiției în mod original
3.	Comemorare 15 martie	- aniversarea izbucnirii revoluției și luptei pentru libertate din 1848 – 1849; - promovarea și dezvoltarea identității etnice.
4.	Ciclul de prezentări în cadrul Programului ” De la descălecare până la Uniunea Europeană”	- păstrarea, exprimarea, promovarea și dezvoltarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a persoanelor aparținând minorităților naționale; - cunoașterea trecutului prin investigare și înțelegere.
5.	Programe de muzică clasică – Orchestra de Cameră Ciuc	- asigurarea unui program cultural de înaltă calitate pentru publicul larg; - promovarea muzicii clasice; - promovarea tinerelor talente în muzica clasică.
6.	Festivalul de Jazz	- promovarea valorilor culturale și muzicale prin realizarea unui atelier de muzică de calitate superioară; - educația și dezvoltarea audienței, implicarea unor noi grupuri țintă; - promovarea muzicii jazz și dezvoltarea interesului pentru muzica de jazz;

		- promovarea și managementul formațiilor muzicale și a interpreților.
7.	Ziua Celor O Mie de Fete Secuiene	- întărirea spiritului comunitar; - Promovarea patrimoniul cultural immaterial (promovarea portului popular secuiesc) - promovarea ținutului Secuiesc (creșterea atractivității regiunii Ciuc);
8.	Festivalul Muzicii Vechi	- sprijinirea muzicienilor locali din Miercurea Ciuc și întărirea activității, operatorilor culturali din regiune; - educația culturală a copiilor prin prezentările de instrumente, - sprijinirea artiștilor tineri prin oferirea mai multor burse la Universitatea de Vară de Muzică Veche; - asigurarea formării profesionale a muzicienilor din țară prin Universitatea de Vară de Muzică Veche, cu masterclassuri.
9.	Turul Ciclist al ținutului Secuiesc	- întărirea spiritului comunitar; - organizarea unui tur de ciclist de înaltă calitate; - promovarea ținutului Secuiesc (creșterea atractivității regiunii Ciuc); - promovarea mișcării pe biciclete.
10.	Diferite festivaluri de film Festivalul Internațional de Film Transilvania – TIFF.szereda	- promovarea culturii, promovarea filmului - educație - posibilitate de a afla lucruri noi despre artă și cultura cinematografică din alte țări
11.	Diferite tabere pentru copii (ex. Potiond – Óbuda, Tiszaújváros)	- invitarea unor grupuri de copii din orașele înfrățite, respectiv trimiterea unor grupuri de copii din Miercurea Ciuc, în forma taberelor de schimb; - formare armonioasă a generație tânără; - organizarea activităților distractive și educativ-recreative; - creșterea atractivității zonei ca destinație turistică.
12.	Ziua Internațională a Romilor	- reducerea excluziunii romilor;

		- atragerea atenției asupra problemelor cu care se confruntă etnia romă;
13.	Concurs de atelaje canine Harghita – Băi	- promovarea competițiilor de sprint cu atelaje canine; - promovarea sporturilor de iarnă; - creșterea atractivității zonei ca destinație turistică; - întărirea spiritului comunitar.
14.	Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice	- creșterea calității vieții pentru persoanele în vârstă și respectarea drepturilor lor; - sensibilizarea publicului în ceea ce privește contribuția persoanelor în vârstă la dezvoltarea societății noastre și a diverselor moduri de a favoriza această contribuție - întărirea solidarității între generații; - încurajarea îmbătrânirii active; - dezvoltarea mentalității în rândul cetățenilor și mai ales al tinerilor privind conștientizarea datoriei lor de a avea grijă de persoanele în vârstă și de a cunoaște rolul în familie și în comunitate.
15.	Ziua Națională a României	- cultură pentru fiecare cetățeni (cultură deschisă)
16.	Diferite tabere de creație	- oferirea posibilităților de afirmare a participanților; - îmbogățirea patrimoniului Muzeului Secuiesc al Ciucului; - prezentarea ținutului secuiesc, oamenii, tradițiile acestui ținut.
17.	Festivalul de chitară clasică	- organizarea unui eveniment muzical complex cu recitaluri, concerte și cursuri intensive; - îmbunătățirea performanțelor tinerilor artiști în domeniul chitarei clasice, prin cursuri intensive de măiestrie; - sprijinirea și încurajarea tinerilor instrumentiști în dezvoltarea lor ca instrumentiști, precum și în evoluția lor culturală; - promovarea de standarde muzicale internaționale și oferirea unor perspective valoroase care să contribuie la ridicarea nivelului interpretativ al participanților;

		- organizarea unei serii de recitaluri și concerte de calitate înaltă pentru publicul larg, în special cel tânăr.
18.	Târg și expoziție – ex. Expo Ciuc	- promovarea firmelor din zona Miercurea Ciuc; - promovarea valorilor locale; - promovarea instituțiilor.
19.	Programele culturale cu ocazia Ziua Lirei	- comemorarea marilor noștri poeți; - promovarea identității culturale
20.	Zilele Municipiului Miercurea Ciuc	- manifestări culturale, sportive, distractive și de agrement pentru toate categoriile de vârstă; - întărirea spiritului comunitar.
21.	Ziua Internațională a Copilului	- oferirea unor ocazii de distracție la nivel înalt pentru copii; - asigurarea posibilității de formare, învățare; - promovarea culturii pentru copii (cultură prin educație);
22.	Gala Teatrului Csíki Játékszín	- îmbogățirea ofertei culturale; - formarea societății; - asigurarea recreației din viața cotidiană; - întărirea spiritului comunitar.
23.	Ziua Harghita-Băi	- promovarea turismului în Harghita Băi; - asigurarea unui program distractiv în aer liber pentru publicul larg.
24.	Comemorarea Martirilor de la Arad	- comemorarea executării celor 13 generali ai Revoluției de la 1848–1849
25.	Comemorarea Revoluției din 1956	- comemorarea revoluției și formarea societății; - promovarea identității culturale; - întărirea spiritului comunitar.
26.	Altele – Concerte, expoziții, spectacole culturale, conferințe, diferite concursuri, festivaluri folclorice, de teatru pentru copii etc.	- promovarea culturii, formarea societății; - asigurarea recreației din viața cotidiană; - asigurarea unui program cultural de înaltă calitate pentru publicul larg; - valorificarea bogăției patrimoniului cultural.
27	Preluarea Casei de Cultură a Sindicatelor prin înființare ADI	- asigurarea unui spațiu adecvat a culturii pentru toți cetățenii din Zona

		Ciuc, spații pentru Liceul Nagy István, spații pentru fanafară, incubator antreprenorial, studiouri pt. artiști plastici din Zona Ciuc, posibilitate de a funcționa ca așezământ cultural.
28	Echipare și punerea în funcțiune a unui cinematograf 3D	- intensificarea turismului cultural, avînd în vedere că cel mai apropiat cinematograf este la 100 de km. - - găzduirea unor festivaluri. - - existența unui spațiu cu o acustică minunată pentru înregistrări audio-video, concerte clasice, spectacole de păpuși, alte spectacole și repetiții, expoziții, seminare, Work-Shop -uri.
29	Programe culturale în colaborare cu orașe înfrățite	- creșterea atractivității zonei ca destinație turistică; - diversificarea ofertei culturale.

Considerăm, că este sarcina noastră să sprijinim oricare activitate care se încadrează în obiectivele strategice majore, în activitățile culturale, sportive finanțate în anii trecuți, respectiv alăturându-ne proiectelor, să aducem manifestările respective la un rang, care să aducă renume orașului nostru.

Strategia culturală susține participarea agenților sociali la viața culturală, pentru a putea asigura pluralismul și diversitatea, elemente esențiale ale unei societăți, care sunt de natură să consolideze sentimentele de bunăstare și apartenență, determinând astfel o dezvoltare coezivă și diminuarea fenomenelor de excluziune.

V. Sumar de legislație și alte documente relevante în domeniul culturii

- Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil (cu modificările și completările ulterioare);
- OG nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național (cu modificările și completările ulterioare, republicată);
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice (cu modificările și completările ulterioare, republicată);
- Legea nr. 311/2003 privind muzeele și colecțiile publice (cu modificările și completările ulterioare, republicată);
- Legea nr. 6/2008 privind regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial.
- Legea nr. 26/2008 Lege privind protejarea patrimoniului cultural imaterial
- O.U.G. 21/2007 privind instituțiile de spectacole și concerte.

Reglementări legale privind finanțarea nerambursabilă

- Legea 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fondurile publice alocate pentru activități nonprofit de interes general (cu modificările și completările ulterioare, republicată).
- Ordonanța nr. 51/1998, privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale, aprobată, modificată și completată prin Legea 245/2001
- Legea 69/2000, legea educației fizice și sportului, H.G. 1447 actualizat.

Miercurea Ciuc, la data de 7 martie 2014

Elaborat:Lajos Mária Franciska, completat -corectat: Füleki Zoltán, Orbán Zsolt

Bibliografie

4. Agenda Locală 21 – Miercurea Ciuc
5. Anunț public concurs de proiecte culturale și de tineret pentru anul 2014
6. Proiect Managerial – Ansamblul Național Secuiesc Harghita
7. Proiect de Management – Teatrul Municipal “Csíki Játékszín”
8. Plan de management – Muzeul Secuieci al Ciucului
9. Raport de activitate 2009-2013 – Muzeul Secuiesc al Ciucului
10. Metodologia de finanțare și ghid pentru decontarea proiectelor
11. Urbea în 2020 – Armonie între tradiție și progress (Viziunea UDMR pentru următorii opt ani)
12. ORDONANTA nr. 51 din 11 august 1998 (*actualizata*) privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale**)

Pagini web

1. http://www.cultura.ro/uploads/files/STRATEGIA_%20SECTORIALA_IN_DOMENIUL_CULTURII_2014-2020.pdf
2. <http://www.ccenter.ro/main.php?m=5>
3. <http://szereda.ro/#!/ro/h/18/istoria-orasului.html>
4. <http://szereda.ro/#!/ro/h/23/monumente-istorice.html>
5. <http://szereda.ro/ro/avaros.php?fc=m8>
6. <http://www.fejlodoszereda.ro/hu/h/5/szekelyfold-sziveben>
7. www.miercureaciuc.ro
8. <http://www.scribd.com/doc/36932228/Strategia-de-Dezvoltare-a-Turismului-Cultural-Banat>
9. <http://www.scribube.com/stiinta/stiinte-politice/Politici-culturale-Strategii-c43398.php>
10. <http://www.mariaut.hu/web/drupal63/ro/content/drumul-maria-un-drum-turistic-spiritual-europa-centrала>

Președintele ședinței
SOMAY PETER

Contrasemnează-secretar
HIPPACH CHRISTIAN